

WA KUTANGIJILA

 Aye Nkambo akupeshe, Mulongo Neville.

Kyalusekelo bingi kubwela mu kipwilo bufuku buno. Njikotu na jiwi ja kuluka. Kyajinga nobe Mbila ya kulepa lukeelo luno, kabiji Amiwa kine nasekela mambo Yajinga muno, nangwa byonkabyo. Kabiji na Kwiyumvwa bulongo amiwa mwine, pa Kwileta, kabiji Naketekela mba anweba mwaji Kwiyumvwa bulongo. [Kipwilo kyaamba mba, “Amena.”—Waku.]

² Pano kechi mulubeko ne, kimye kyonse vulukai kikye, amba abyе byo bintu bishimika kalume wakwa Kilishitu. Monai, kitanshi Iwitabilo, palondela bulume. Kabiji pano vulukai, Mupashi Wazhila kechi wakonsha kubika jikooka pa kishimikwa kya kwa Lesa ne kanatu abyе bintu ke bingile na Mupashi. Nangwatu wakonsha kuba kyabyepi, mwamona. Abyе byo bintu bishimika Mubiji wa Kilishitu, mwamona, byobyo bintu. Pano, kechi mulubeko ku kyokyo ne, amba akye *papo* kyo kitanshi, ke Iwitabilo lwenu. Bulume, maana, ne bikwabotu, byafwainwa kubikwapo, poso kipimo kya kyakimino kya Kilishitu kyampwijiika kyasololwa, nanchi Mupashi Wazhila wiyapo pe akyo ne kubikapo katetesho nobe Mubiji umo. Abyе bintu byafwainwa kwikala byonkabyo. Onka, Yesu waambile mba, “Bakayukanyikilwa ku bipangwa byabo.” Mwamona, kipangwa! Obewa kechi wakonsha kupanga bipangwa kwakubula bibye bintu kupanga mwi obewa ne. Kabiji umvwe byonse bye byasenda mpuzha ya bya muntanda kabiji—kabiji ne kubulwa bulesa, kabiji ne bikwabotu, nanchi bonse bumbulwa Iwitabilo lufumishiwamo, nanchi bintu byonse bya muntanda byapichijila, pano kafwako bijimo ne kanatu ke kilengwa kipyा mwi Kilishitu. Kabiji pano Efisesa 4:30 waamba mba, “Kechi mumufichishe ku muchima aye Mupashi Wazhila wa Lesa ne, mwi aye mo mo mwabikilwe katetesho ka kufika ne ku juba ja bukuzhi bwenu.” Mo mwashikilwa mu Bufumu bwa Lesa! Pano, kechi mulubeko kyokyo ne. Lamai kyokyo mu milanguluko, kisenda *bibye* bitu patanshi. Nanchi kushikiwa ke Mupashi Wazhila, kyo Kitungutungu kitushikila mu Mubiji. Kijitu bulongo.

³ Tuji na—kya kukabila kya kwa Nyenga Little, wa ku Chicago, mulume wanji watainwe mu mapuso a motoka kabiji walalatu kufika pa kipimo kya lufu, Nyenga Little. Kabiji Edith Wright, nyenga yetu mucheche kuno yetwayuka pa kimye kyabaya, uji bingi, kyatama bingi, pa nzubo yanji bufuku buno, kabiji bakukebanga kubijika kikye ku kipwilo pakuuba mba tulombele bonse pamo pa kikye kya kukabila. Kabiji pano twayai tukunyike mitwe yetu pa kimye kicheche.

⁴ Wetu wawama, Taata Wamwiulu, twabungakana (konka ku lwitabilo) ku Jitanda ja Lesa, kabiji tubena kwipuzha lusa lwa Bulesa pa bibye bya kukabila. Mulongo Little, mapuso a motoka, kwipitu na kufwa. Lesa, mukwashai. Lekai Mupashi Wazhila ekale ku lubaji lwa mwanya wanji kabiji a mubwezhe kwi atweba, Nkambo. Kabiji ne mucheche Edith Wright konkwa, Nalomba, Lesa, kuuba mba Mupashi Wazhila ekale ku lubaji lwa mwanya wanji bufuku buno ne ku mubwezhezha butuntulu bwa mubiji wanji ne jikwabo. Kiswishai, Taata. Anweba mwalaya bibye bintu, kabiji twibiketekela. Kabiji nobe byo twaji kulangulukanga lukeelo luno, amba musiso kechi walumbulula kintu kwi Anweba ne, Anweba mwi mukatampe ku lubaji lumo lwa ntanda byonka Anweba byo muji ku ikwabo, mambo Anweba mutanwa konse konse, wabulume bonse, kabiji wabula mpelo. Kabiji twalomba, Taata, amba Anweba musakupana bibye bya kukabila monka mwi Yesu Kilishitu Mujizhina. Amena.

⁵ Kyalusekelo bingi kwikala muno bufuku buno ne jikwabo, ku...Kabiji Nayuka mba kwakaba. Aaye ke mbung'eno isatu yalondakana, kabiji ke...Nayuka mba anweba bamu muji na faivi aduleendi mailoshi kwendesha kufuma pakino kimye ne keesha lukeelo. Kabiji kutatula keesha, Amiwa nji na footiini aduleendi ya kwendesha pa kupwisha. Nanchi, nanchi Na—Naketekela mba kyajinga kimye kyabaya bingi kwi anweba umo umo. Kabiji kyajinga kimye kyabaya bingi kwi amiwa pa kwi mupepula. Kujitu kintu kimo kyo twalombako, bavula kechi baswishiwe kutwela ne na mambo a kubula mpuzha yabaya, kechi twakonsha kuyuzha mu milaini ne, kipamo kitala pa kuzhimya mujilo kechi kyakonsha kuswisha kyokyo ne. Nanchi tubena kweseka kukeba kipwilo kyabayako, kyakuuba mba umvwe twaikalamo, mwakonsha kwikala mpuzha ya kwikalamo bantu.

⁶ Kabiji pano, kimye kiji kyonse, anweba mwatambulwilwa kimye kyonse pano pa tabbanako, kechi tujipo na mafunjisho a kipwilo ne kanatu Kilishitu, kafwako muzhilo ne kanatu butemwe, kafwako buuku ne kanatu Baibolo. Kabiji nanchi... Kabiji kafunga wetu ye Mulongo Orman Neville kuno. Kabiji tuji na kipwilo kuno kya—kya bantu bavula bampwila muno nobe ba itadinominesheni tabbanako, ako komwiya na kupopwela Lesa monka mwaila nkebelo ya milanguluko yenu. Tuji bingi na lusekelo pa kutanwa nenu. Kabiji nanchi mwaiya inge kyakonsheka, twikala bingi na lusekelo kwimutambulwila kimye kyonse.

⁷ Kabiji kimye kikwabo, nobe byo Nayuka, kya kwikala ne anweba, kikekala pa kupwisha kipwilo. Kabiji Nasaka namba, pa kupwisha *Mankulo a Bipwilo*, apa po tukakeba kuya ku *Tutetesho* twapelako tutanu na tubiji, kabiji *Tutetesho*

twapelako tutanu na tubiji mu Buuku wa Lumwekesho, ne kufunjisha Kyokyo.

⁸ Kabiji pano kuji bimye byavula bingi abyo bakolwa ne bamanyikwa pobeya, kabiji mukimye kya kukwe kupwila, amo bimwesho po bikebewa, ne kwiya ku mepuzho. Inge Natwela mukyokyo, nanchi Ami-Amiwa kechi nakonsha ku monapo lupusano luji pakachi kabo ne, kabiji, ine, kikala kyakonsela bingi kwamba panyuma ya kyokyo. Kabiji bonse bayuka mba mu kipekenyi kyetu kyalubuko, amba Mr. Baxter nangwa muntu mukwabo javula boobasapwila, kabiji Amiwa ngiyatu na kulombelela bakolwa, mambo kikala kikokesha bingi. Kabiji Najikulombelelanga bantu bamo bimye byapita, kabiji nanchi Naji kusambakana mwaana mucheche muno ao badokotala... kintu kimo munyuma yakyo, wasemekwa mu yewa musango. Pa kulupuka, Namumwene kasa aikala wapombwa musana. Awa mwaana kechi ukekalo kilema jibiji ne, ukakosatu bulongo. Kine, byo kiji, mwamona. Kuuba mba, Nayuka kyokyo. Monai, Amiwa nashiniinwa bingi na kikye. Nanchi tubena kukeba kwikalala na lwitabilo lwetu kabiji ne kuketekela mwi Lesa.

⁹ Umo mwi anweba, kabiji bavula mwi benyi kwi amiwa, bonse bamingilo ne bakwabotu. Inge Amiwa kechi napusa ne, awe ke Mulongo Crase. Abyo ibyo nyi? Mulongo Crase, Na-Nalomba lulekelo lwa mambo, na mambo a kubula kutanwako pa kimye kya kuzhijika kishimikwa. Kapepo Amiwa kafikako pa kupwila kwa mpela ya mulungu, pajitu bulongo. Abyo ibyo nyi? Akwa ku Bloomington. Ubena kubatu bulongo? Kyawama. Bamo ba mubaabo balongo kuno bamwingilo, Naketekela. Obewa wi wamwingilo? Ee, mwane. Nkambo akupeshe. Kabiji baanga ba mwingilo mu kino kishimikwa, tumone maboko enu. Kyawama, akyo kyawamatu. Tuji nalusekelo pa kwikalala nenu kuno, njibingi na lusekelo. Lesa emupeshe kikupu!

¹⁰ Pano, nanchi pakuuba mba twakonsha kufumamo bukiji, bamo babena kuya ku Georgia, Tennessee, New York, konse konse, kufumatu bufuku buno, kutatwila bufuku buno. Pano, mwaendesha bulongo pakuya mukwakwa. Inge waumvwa tulo, kabiji wabula kukeba kuya mu nzubo ya bwenyi ne, imika motoka kulubaji lwa mukwakwa ne kulaala poso wa... Abyo byonguba Amiwa. Mwamona, lekatu kwendesha ne kulaala. Kechi, kechi wakonsha kwendesha kasa ubena kumvwa tulo ne. Ke kintu kyatama. Kabiji, vulukai, kechi obewa ne, ke mukwenu ubena kwiya ye wafwainwa kutajisha. Mwamona? Obewa wayuka ko ubena kuya, bino kechi wayuka ne ko abena kuya, nanchi—nanchi wafwainwa kutajisha yewa shetu. Nanchi, wafwainwa kumona kuuba mba ubena kulaba kimye kyonse, pakuuba mba umutajishe.

¹¹ Pano, Nakeba kutanga bufuku buno kibaba kya Kinembelo kitanwa mu Buuku wa Yoano Wazhila. Pano, abyne Binembelo bicheche byo tutanga ne kutazhako, ke bya kwitupa tatwilo

pa bintu byo tubena kusaka kwambapo. Kabiji kimye kyonse, Amiwa kechi na kyubapo nangwa jimo, nobe byo Nakonsha kuvuluka, kwiya ku pulupiti, na kukeba kwamba kintu kimo mambotu a kukeba kwamba ne. Amiwa kimye kyonse ngeseka kupembela, ne kutajisha, kutanga, kulomba, poso Naumvwa kuuba mba Njina kintu kimo kyakonsha kukwasha bantu. Inge kechi Nakonsha kupana bukwasho ne, nanchi kechi nafwainwa kwimana kuno ne, mwamona. Ke, kxesekatu kukwasha! Kabiji pano bufuku buno, nangwa byonkabyo, lubaji lukatampe lwa jibumba jetu jaji kufumamo lukeelo luno, ne kuya ku nzubo, bavulatu mwi abo. Bino, bufuku buno, Naji kwi mubula mba inge mwakonsha kwikala tusakwikalatu na mamineti-fote-faivi akwamba pa kintu kimo kyo Naketekela mba kyakonsha kwitukwasha. Kabiji tusa kwimika kikye pa Yoano Wazhila, kyapitala kyabu 16, kabiji twayai tutatwile pepi nobe—nobe veeleshi wabu 7 wa kyapitala kyabu 16, kabiji kutanga kufika ne ku—ku veeleshi 15.

*Nangwa byonkabyo Ne mubula bya kine;
Kimufwainwa Amiwa kufumapo: mambo inge Amiwa
ne kufumapo ne, Nkwasho kechi akeye kwi anweba ne;
pakuuba umuve Naya, Amiwa nkamutuma kwi anweba.*

*Kabiji aye byo akeya, ukebashiniina ba panopantanda
na mambo a bundengamambo, ne a bololoke, kabiji ne a
buchibamambo:*

*Namambo abundengamambo, mambo kechi
bangitabila amiwa ne;*

*Namambo a bololoke, mambo amiwa ngya kwi
Bataata, ne anweba kechi mukamone jibiji ne;*

*Namambo a buchibamambo, mambo mfumu wa
panopantanda wachibilwao ne kuzhatwa.*

*Amiwa nji na bintu byavula bya kwimubula, bino
anweba kechi mwakonsha kwibitambula katataka ne.*

*Pakuuba aye, Mupashi wa bukine, byo akeya,
ukemutangijila ku byonse bya bukine: mambo aye kechi
ukambanga bya kwanji ne; pakuuba byonkabyo byo
akomvwa, byo byo akamba: kabiji aye ukemubula bintu
bikamweka.*

*Mambo, aye ukatumbijika amiwa: mambo aye
ukatumbula bya kwami, kabiji ne kwimubulabyo
anweba.*

*Byonse bintu bya Bataata byo—byami: onkao mambo
a N'aambila namba, aye utakambula byami, kabiji ne
kwimubulabyo anweba.*

¹² Pano mu veeleshi wabu 13. “Pakuuba aye Mupashi wa Bukine byo akeya, Ukemutangijila ku byonse bya Bukine. Aye Mupashi wa Bukine byo akeya, Ukemutangijila ku byonse bya

Bukine." Bobuka Bukine? Kyo Kyambo. "Mambo Aye ukamba, Aye kechi ukamba Byanjimwine ne; pakuuba byonka Aye byo akomvwa, Aye byo akamba. Byonka Aye byo akomvwa, Aye byo akamba." Mu byambo bikwabo, Aye Iye ukasolola kintu, mwamona. Kabiji kyapitala kyabu 4 kya Bahebelu, Baibolo waamba mba "Akyo Kyambo kya Lesa kyatwisha, kyabulume kukila mapoko atwa-kubiji, ye—ye Upima milanguluko ya maana, ye muchima." Mwamona, "Byonka Aye byo akomvwa, Aye ukamba, kabiji Aye ukamwesha bintu bikeya." Mwamona? Kika kikoba kyokyo? Aye Mupashi Wazhila Ukeya mu Jizhina ja Nkambo Yesu.

¹³ Kabiji Nakonsha kutemwa kusenda maminetiacheche ku milanguluko yenu pa kyambo kya "tangi," *Wa Kutangijila*. Mwayukatu, Amiwa njina buyuke bwa mungye. Tangi, muntu umo wakukuzhokolosha. Obewa wafwainwa kwikalana tangi inge kechi wayukako ko ubena kuya ne. Kabiji byo nayuka mitanchi ya mungye, kabiji ne ntanda ituzhokoloka, Naikalapo na—na jishuko ja kusambakana batangijila. Kabiji Amiwa ne tangi, amiwa mwine, mu Colorado, mambo a kuyuka kyokya kyaalo, kujisha banyama, ne bikwabotu, Nakonsha kutangijila mu Colorado.

¹⁴ Pano, tangi wakonsha kuyuka jishinda. Aye wafwainwa kuyuka ko abena kuya kabiji ne byo abena kuuba, kabiji ne mwakukulamina mujishinda. Mwamona? Aye umona kuuba mba kechi walubilamo ne. Tangi ke muntu wasalululwa. Kafulumende ye usala yuwe muntu inge aye waikala ke tangi. Kabiji, pano, pakuya mulwendo mungye, ako kape kechi wapijilwa kuyako ne, kechi kyawama kuya kwakubula nangwa umo ne. Kwamba kine, mampuzha amo kechi wakonsha kuyako kwakubula umo ne, nobe kyakumwenako, Canada. Aye—aye tangi wafwainwa kufwachika kitupa kyobe ku mukulumpe waba gemu. Aye wafwainwa kufwachika ayemwine, kabiji wikala na nsambu pe obewa. Inge kintu kimo kya kumwekela, ke mwingilo wanji. Aye wafwainwa kukulamawizha. Aye umona mba kechi walubilamo ne. Aye wikala wabukishika kumona mba kechi wakutuma kuya kungi kwakubamba walubilamo pa kubwela ne. Kabiji inge walubilamo, aye wafwainwa kuyuka bulongo kyokya kyaalo kyakuuba mba wakonsha kukutana pa kimyetu kyonse. Aye wafwainwa kuyuka byonse bye bintu inge ne aye kechi wakonsha kwikalataangi ne, aye kechi wafwainwa kufwachikwa mba ekale tangi ne.

¹⁵ Mambo bibye bintu, kimye kimo wafwainwa kutongolwa, amba utume kulutwe ne kunengezhezha jimo, kukebelajimo bifulo bya kwingijisha. Kabiji inge kyenu... Bimye bimo aye wikala na mitanchi yavula kabiji kechi wakonsha kwingila nobe ne, obewa wafwainwa kumwimikako pa kimye kicheche, awa—awa tangi wa pantanda. Obewa kechi wafwainwa kuuba kyokyo

na Tangi wakwa Lesa ne, Aye kime kyonse wikalala winengezha, kime kyonse winengezha.

¹⁶ Pano, inge kechi wakonsha kwikala na lulwe lunengezho ne, kabiji ubena kukeba kwikala na lwendo lwa kuya mungye ako kowabula kuyapo kala ne, wafwainwa kulubilamo, ne konaika. Obewa wikalatu na wanu paseti jishuko ja kulubuka kufuma mungye, ko kuuba mba, inge kechi mwavimba sana ne, wakonsha kwikala na wanu paseti jishuko ja kufumamo pa bunke bobe. Bino inge jiisaka jatama bingi, mwiine mwalepa, obewa kechi ujipo na jishuko ja kulupukamo ne. Kechi kujipo jishinda ja kwikyubilamo ne, mambo wakonsha kwitana obewa mwine mu lwendo lwa lufu, kabiji pano obewa—obewa kya ubiwa, apo nishi kwapwa. Pano, kabiji obewa ukonaika inge kechi uji na tangi wayuka kyokya kyaalo kabiji ne kuyuka mwakubwelela.

¹⁷ Anweba bavula mwayuka byanembelwe mu jishimikila jo mwatangile mwaka wapwa kookwa ku Tucson, Arizona, aba ma Boy Scouts. Nangwa byonkabyo, bafujishiwe mwakwilamina, bajinga ma scouts. Kabiji kechi bajingatu Banyike ma Scouts ne, bajinga bakulumpe ma scouts. Kabiji baile pa lwendo lwa kuya mu mitumba, kabiji kikukwila kya mabebe kyaishile, bilengwa na lesa byapipwilwe mwekelo yabyo. Kabiji byo betaine abobene balubilamo kabiji bonsetu baonaikile, ke mambo akuuba mba abo... kintu kmo, lupipu lwiya mu kintu kyubiwa kime kyonse, abo kechi bayukile mwakufuminamo ne. Mwamona? Kabiji Amiwa kechi nayuka kana banga bansongwalume baonaikile mu mutumba ne, nangwa bajinga na mandeke atubotolo, kabiji ne Bafunjishiwa bushilikale, ne Bakalama ba Kyaalo, kabiji ne bepana kukwasha, ne bintutu byonse. Bino balubijilemo, kafwako nangwa umo wayukile ko bajinga ne. Kabiji kechi belamine abo bene ne. Abo bonse baonaikile mu mabebe a mashika mambo kechi bayukile kana bayilenga ku musela, ku kabeta kabuyeke, ku muzhika nangwa ku kabeta kabulenge ne, kututuka ne kunkukuluka, nangwa byo kyajinga, bintu byonse byamwekelenga kwikalatu pamo.

¹⁸ Pano, tangi uyuka pa kifulo poaji, nangwa lubesha lwikale byepi. Aye—aye wafunjishiwa kuba kyokyo. Aye wayuka kyo abena kuuba. Aye wapijilwa bintu byonse. Aye wayuka bintu byonse byo bimweka, nanchi aye wakonsha kwikala mufishi bino akwe kasa omvwa kintu kingi.

¹⁹ Nobe kyakumwenako, abuno bo bujimuku bwakala bwa tangi. Mwayukatu, inge mwakonsha kumona tubaangabanga, uji yense wakonsha kubulang'ana ko abena kuya inge wakonsha kutajishatu tubaangabanga. Kabiji kime kyonse ukebatu kumona kabaangabanga kamo kakine. Kujitu kabaangabanga kamo kakine, ne yewo ke Ntanda wa Kabetu kabuyeke. Monai, yeka umotu, aye wimanatu pa kifulo kimo. Akyo kimenako Kilishitu, aye ujitu pamo keesha, leelo, ne myaka

yonse. Tukwabo twafwainwa kufumapo, pakuuba Aye wikalatu musango umo. Bipwilo byakonsha kukutwala mungi *mumwe*, nangwa kukutwala mungi *kokwa*; pakuuba kechi Aye ne, Aye kimye kyonse ujitu pamo.

²⁰ Kyawama, pano, inge mwakonsha kumona awe Ntanda waku Kabeta kabuyeke, kabiji kwaikala makumbi, nanchi inge mwakonsha kumona, inge ke kimye kya mute kasa walubilamo, inge wakonsha kumona binchi. Kinchi kimye kyonse, tu mabula twalepuluka twikala ku lubaji lwa kabeta ka buyeke bwa kinchi, mambo a kuuba mba lubaji lwa kabeta kabulenge lwa kinchi lutambula juba kukila lubaji lwa kabeta kabuyeke. Bino ibyepi inge kimye kyafishi kabiji kechi wakonsha kumona mabula alepuluka ne? Inge wakonsha kuzhizhibika meso obe kabiji waikala kwakubula kulanguluka, wazhizhibika meso obe kabiji ne kumona kinchi kiji na kyula-kyatezhima, wabika maboko obe kuzhokoloka kinchi bibye poso minwe yobe yasambakan, kabiji watatula kwenda na kuzhokoloka pacheapache. Kabiji umvwe wafika pa kyula po kyakosa, abana, alwa ke lubaji lwa kabeta ka buyeke (mwela), kabiji wakonsha kubulang'ana kwepi kutu ko ubena kuya, kabeta kabuyeke nangwa kabeta kabulenge. Kabiji mujoja jishinda, oo, kuji bintu byavula bingi, bino kisenda batangi kuyuka mwakubila byobyo bintu. Aye muntutu wakonsha kwimana ne kwamba mba, "Amiwa kechi mbena kumvwapo lupusano mu bibye ne." Mwamona? Mwamona, wafwainwa kufunjishiwa pa kokwa kutangijila.

²¹ Kabiji abo bansongwalume, kechi paji luzhinauko ne bajinga masikauti bawama, bakonsha kukasa mizhinge, bakonsha kwambula mujilo na mabwe, kabiji ne bikwabotu. Bino pakuuba mba umone kwakulupukila, awo ye mwine mulanguluko! Abo, kechi bayukile jishinda jakulupukilamo ne, nanchi onkao mambo bonse baonaikile mambo kechi basendele tangi wakuya nanji ne.

²² Aye taata wabula milanguluko, myaka ibiji yapitapo, mu Colorado, oo, wailenga peulu ya mitumba, wajinga na nsongwalume mucheche pepi nobe sikisi, myaka sebeni ya kusemwa. Aye wamusendele mu kimye kitanshi kyakuya na kwipaya badiyala. Nanchi baile peulu ya mutumba, kabiji nsongwalume mucheche waambile kwi bashanji mba, "Amiwa natapa kumvwa kukoka."

²³ "Kajila munyuma yami. Tukyangye kufika palepa ne, badiyala baji peulu." Wailengatu na kuya na kuya awa mwanamulume poso byo afikile... Aye kechi wayukile ne, wajinga muntu wa musiti. Aye kechi wayukilepo nangwa kimo pa byakwipaya nyama nangwa kwakuya ne. Muntu yense wayukapo kintu kimo pa bya mungye wayuka mba badiyala kechi bekala peulu peene ne. Kechi baya popa ne. Bambuzhi bekala popa peulu, kechi diyala ne. Abo bekala po bakonsha kutana kajo, bafwainwa kutanwa kuji kajo kakuja. Kabiji,

nanchi, bino awe muntu walangulukile mba, "Inge Nafika peulu peene pa mabwe, Nsakutana mulume mukatampe." Aye wamwene kipikichala kya bamo kasa—kasa baimana pajibwe, kabiji walangulukile mba popo nsakumutana. Kechi mwakonsha kutako muchima ku bitangwa mu mabuuku ne, ami, oo, ami, ukekatalu na lubazhibazhi! Kyakuba mba, kujitu kintu kimo kyakuba, ke kusenda tangi pakuuba mba uyuke kwepi ko uji.

²⁴ Kabiji awa taata, kwaishile mvula ponkapotu, awa musango wamvula wiyatubukijibukiji. Kabiji awa muntu kimye kyapwile na kukeba nyama, poso byo pafichile kabiji kechi wakonsheshe kuyuka mwakubwelela ne. Kabiji awa... nanchi mwela waishile peulu ya mitumba, ne aye mwine waendelenga bukiji bukiji, kabiji ko kubamba...

²⁵ Wafwainwa kuyuka mwakupulukila, inge watanwa mu byabyobyo. Kuji kintu kikwabo, yuka mwakupulukila! Amiwa nakajilapo binchi ne kwikilako, kabiji nakajila binchi ne kwikilako, peulu ne panshi byonkabya, pakuuba mba ngikale na bumi. Amiwa natolapo sino kasa aji mafutu foolo ku lubaji lumo, kuchiba kishiki ne kwikibika panshi. Kabiji kasa nafwa bingi zala kyakuba mba kechi Nakonsha kwikikosha ne! Kabiji kuchibaula abyabishiki byakala, ne kwi bibaza byakaba kabiji byasungulula ne sino. Kabiji nanchi pepi nobe wanu koloko lukeelokelo, tuu koloko, ne kunkoka abyabishiki, kabiji ne kwibibika panshi, pakuuba mba ngikale na bumi. Kabiji wafwainwa kuyuka mwakubila bibyebantu.

²⁶ Kabiji awe muntu kechi wayukile kyo aubilenga ne, kechi wajinga na muntu wakumutangijila ne. Kabiji wakwachile mwananji mu kyanji poso byo aumvwine watalala ne kufwa wafwa. Kwakubula ne kwikilanguluka ne! Inge wasendele wa kumutangijila, aye wakonsheshe ku mubwezha kufuma ku mutumba nangwatu kikale kimye kya musango ka, mwamona. Pakuuba aye wapembejile poso pafita, nanchi wakakelwe kumona mwakubwelela.

²⁷ Alo lolukatazho luji na bena Kilishitu buleelo. Abo bapembelela poso fishi yafika, nanchi utana kuuba mba washalatu kwakubula Tangi. Aye Tangi!

²⁸ Kika, mwakimonapo muntu walubilamo nyi? Bushe kujipo muntu umo wakibwezhapo muntu walubilamo nyi? Ke kintu kyalusa bingi pa kwikimona. Inge muntu walubilamo, uyatu kiyeyeye. Aye kechi uyuka ne kyo abena kuuba ne. Twataine muntu kookwa, nsongwalume, kabiji walubijilemo mungye, kabiji kyamwekele nobe... Wajinga wakufunga banyama, pakuuba wajinga mumpuzha ingi kabiji byobyo alubile, waalulukile. Kabiji bamutaine moba asatu pulutwe, wanyemenenga nobe muntu wamungye, kasa atama muteto wabaya bingi. Mivumbo yanji yajinga yajiwia, kabiji wataile buta bwanji kechi wayukile ne kyakuba ne. Kabiji mulongo

wanji mwine, byo...Bamukwachile ne kumukasa. Kabiji mulongo wanji byo aishile kwi aye, walwile nanji nobe nyama, waesekele kumusuma meno, aye kechi wayukile koajinga ne. Kika? Wajinga walubilamo. Kabiji umvwe muntu walubilamo, aye uji mu musango wakulubilamo. Kabiji aye kechi uyuka mba uji tuyewa musango ne, pakuuba na mambo a kulubilamo kwanji kumuletelia moyo, kabiji aye kechi uyuka koaji ne byo abena kuuba ne.

²⁹ Nanchi byokikala umvwe muntu waluba kufuma kwi Lesa! Aye wakonsha kuuba bintu abyo mubututulu bwanji kechi wakonsha kwibyuba ne. Aye ukoba bintu bya—byakila pa milanguluko yakonsha kuuba muntu. Muntu wataika kufuma kwi Lesa, kipwilo kyataika kufuma kwi Lesa, kipwilo kyafuma kwi Lesa, kyafuma kubishinakata bya mu Baibolo wakwa Lesa, kyakonsha kuuba bintu abyo kimye kimo kechi byakonsheka kuketekelwa kutanwa mu kipwilo kya Lesa mumi ne. Bafumya mali abo mubisela bya kumwenamo mali, kuteya lotali, ngyuka, ne kyonse kyo bakonsha kuuba. Bakonsha kufunjisha kiji kyonse, bakonsha kwiswisha kiji kyonse, ne kupapasha muntu pakipuzhi awa upana mali avula mu kipwilo, kabiji ne bintu bikwabo, ne kwibaleka kuuba bintu byamusango yewa. Abyo ibyo. Kubika ba dekoni mu kije kya kipwilo basongola foolo nangwa bimye faivi, pakuubatu mba byubiwe, mwikale mwakumwena. Kujitu mpelo imo yakukumanya, ko kuuba mba, mwingilo obe kwi Lesa. Imana ne kwamba Bukine! Walubilamo, muntu walubilamo uji mu musango wakulubilamo, aye ke muntu wakonya.

³⁰ Aye tangi uji na buyuke, mwakuyila kabiji ne mwakubila. Lesa mu...Lesa kimye kyonse utuma tangi ku bantu Banji. Lesa kechi wakikakalwapo ne. Aye utuma tangi, bino obewa wafwainwa kuswa yewa tangi. Mwamona? Obewa wafwainwa kwikiketekela. Obewa wafwainwa kuya mujishinda jo aambilamo. Inge waya mungye, kabiji tangi obe waamba mba “tuye *mujije* jishinda,” bino obewa walanguluka mba nsakuya *joja* jishinda, obewa usa kulubilamo. Nanchi umvwe obewa...Lesa watuma tangi wakwitutangijila, twafwainwa kulondela yewa tangi. Nangwa tulanguluke byepi, kyamweka nobe kyaitabilwa kabiji kyamweka nobe kechi kyaitabilwa ne, atweba kechi twafwainwa kwikyabanya ne, tangi ye yekatu.

³¹ Lesa, mu Lulayang’ano Lwakala, watumine bangauzhi. Bajinga batangi, mambo Kyambo kya Yehoba kyaishile kwingauzhi. Bajinga batangi. Babujile bantu nobe byo twajinga nabyo bufuku bwapita, pe Isaya ne Uziya. Abo babujilwe, ne abo babujile bantu kabiji ne kwibatangijila. Kabiji Lesa ne pano Lesa kimye kyonse utuma batangi Banji, Aye kimye kyonse kechi wikala kwakubula tangi ne, monse mu mankulo. Lesa kimye kyonse wajinga na muntu umo wa Mwimejilengako panopantanda, mu mankulo onse.

³² Bino, kimye kimo bafumamo mu tangi, “bafumamo mu kyeya,” nobe byo twikitela. Kimye Yesu kyo ajinga panopantanda, kechi mwavulukanenyi mba Yesu waambile kuba Bafaliseo, “Anweba batangi bampofu”? Bampofu batangi, bampofuka ku bintu bya bumupashi. Mwamona? Bino, abo bafwaijilwe kwikala batangi, batangi mu bantu, kutangijila bantu kulupulukilo. Pakuuba Yesu waambile mba, “Anweba mwi bampofu!” Kabiji Aye waambile mba, “Balekai buke bwabo, mambo umvwe bampofu batangijila bampofu, bonse kechi bakonsha kuponena mu kimbo nenyi?” Bampofu batangi! Oo, ntanda byo yaonaika na byobyo, kutangijilwa na bumpofu. Aye kechi ukeba obewa kuketekela pa buyuke bobe ne. Lesa kechi ukeba obewa kuketekela pa buyuke bobe nangwa pa milanguluko yobe ne, nangwa milanguluko-ya bumuntu iji yonse ne.

³³ Lesa utuma Tangi, kabiji Lesa ukeba obewa uvuluke mba awe ye Tangi Wanji ye atongola. Kabiji twakonsha ku muvuluka Aye. Apo Kyaambiwa mba, Yesu waambile mba, “Amiwa kechi kemusha buke ne, pakuuba Amiwa kalomba Bataata kabiji Abo bakemutumina Kwasho mukwabo.” Kabiji awe Kwasho, byo Akeya, uketutangijila atweba mu Bukine bonse. Kabiji Kyambo kya Lesa bo Bukine, kabiji Kyambo ye Kilishitu, “Amiwa ne Jishinda, Bukine, ne Bumi.” Aye ye Kyambo, “Muntendekelo mwajinga Kyambo, ne kyokya Kyambo kyajinga na Lesa, ne Kyambo kyajinga Lesa. Kabiji akya Kyambo kyamwekele ke muntu ne kwikala wayikele muno mwetu.” Nanchi inge twakonsha kulondela Tangi wakine, aye Mupashi Wazhila, Aye uketebula byonse byo Amona, ne byo Aumvwa, kabiji Aye uketumwesha bintu byonse bikamweka. Amena. Byobyo kiji. Aye ukemumwesha bintu byonse bikamweka.

³⁴ Kabiji umvwe bipwilo leelo byakana Kyokyo, twakonsha kuketekela byepi kuya Mwiulu? Kimye Mupashi Wazhila byo atuminwe kwi atweba kwikala Tangi, tukekala na kandino, bishopu umo, umo mukulumpe pa byonse, nangwa muntu umo wayeo musango wakwitungajila, bino Mupashi Wazhila kasa apewe kwi atweba amba ekale wa kwi tungajila.

³⁵ Kabiji Mupashi Wazhila kimye kyonse wambatu Kyambo. “Amiwa njina bintu byavula bya kwimubula, pa kino kimye anweba kechi mwakonsha Kwibiyumvwa ne, pakuuba Aye byo akeya, Uketutangijila ku Bibye.” Ao oene mambo kwiya kwa Tutetesho. Pa kupwisha kwa Katetesho ka Butanu na bubiji, kyafyamika kya kwa Lesa kikapwa, kuyuka Aye Lesa ye ng’anyi, musango ye Ajimo, byo Ekala, musango Wanji, Bumuntu Bwanji. Obewa wafwainwa kwikala wafikatu ne *papo* pa kikye kimye, monai, kwituleta mu kipimon kya kimino kya baana babalume ne babakazhi bakwa. Lesa, Kipwilo kyaomvwewa mu Mashi akwa Kilishitu, akyo kyapotwa kwakubulwa mali, kyalipilwa na Mashi akwa Yesu Kilishitu.

³⁶ Pano, pano potuji, wa Kutangijila, kabiji Aye ye Tangi wanengezhiwa na Lesa. Pakino kimye, tubena kupita mungyetu, kabiji tuji palwendo lwetu lwakuya kuntu kumo, kabiji kechi twakonsha kwenda bulongo kwa kubula yuwe Tangi ne. Kabiji kechi muntu umo eseke kупingakenyamo tangi mukwabo ne! Inge wikyuba, aye ukakufumyamo mu ndonda. Awe Tangi wayuka jishinda! Aye wayuka ichi yense wajishinda. Aye wayuka milanguluko yonse iji mu muchima obe. Aye wayuka muntu yense uji muno. Aye wakuyuka byo uji ne byonse byo wauba, kabiji ne musango yense ye ujimo. Aye ye Tangi wakwa Lesa, aye Mupashi Wazhila, kabiji ukakusolwela bintu, kabiji ukakubula bintu Aye byo aumvwa, wakonsha kupituluka mu byambo ne kwi byamba byo waamba. Amena. Kukubula musango ye waikelamo, ne byo uji nabyo, ne konse ko ubena kuya. Aye Tangi, Tangi wafwainwa, kabiji Aye ukakutangijila ku Bukine bonse, kabiji Kyambo Kyanji bo Bukine.

³⁷ Bino, Mupashi Wazhila kechi wakonsha kukulengela kwamba mba “amena,” ku kintu kya mafunjisho alengwa-na muntu ne. Akyo kiketabizhatu Kyambo kya Lesa na “amena,” mambo byo Kiji. Aye Mupashi Wazhila kechi ukatangijila mujishida jikwabo ne. Pano kintu kyenyi ke kikye, amba atweba bonse, onse madinominesheni etu ne bintu bikwabo, twamba mba umo umo utangijilwa na Mupashi Wazhila, kabiji bino kasa paji lupusano lwabaya bingi nobe mute ne bufuku mwi atweba bonse.

³⁸ Pakuuba kimye Paulo, awa Mufaliseo mucheche mubiji byo atambwile Mupashi Wazhila kimye Ananias kyo amubatizhe, kabiji wakaile mu Arabia ne kutanga pa myaka isatu, wabwelele, kabiji kechi waipwizhepo kipwilo pa kintu kiji kyonse ne pa myaka fotiini, kabiji byo aishile ne kukumanya Petelo, mutwe wa kipwilo ku Yelusalema, bajingatu pamo mu Lufunjisho. Kika? Aye Mupashi Wazhila umotu! Kwabatizhe Petelo mu Jizhina ja Yesu Kilishitu, Paulo waubile kintutu kimo kwakubula nangwa umo kumubula ne. Ako Petelo ko afunjishe lubatizhilo lwa Mupashi Wazhila, kabiji ne kutokeshiwa, ne bintu bikwabotu, Paulo waubile bintutu bimo, kwakubula kwipuzha kipwilo ne, mambo Wajinga yenka umotu Tangi. Nanchi pano twakonsha kwikalala byepi leelo inge bantu bakana bubwe Bukine? Kimye Petelo kyo afunjishe byo aubile pakuuba mba kipwilo kibikwe mundonda, Paulo nanji wajinga na Lufunjisho lumo, mambo bajingatu na Tangi umo.

³⁹ Aye Tangi kechi wakonsha kusenda umo wamutwala *mujije* jishinda, kabiji ne kutuma umo ku musela ne mukwabo ku muzhika ne. Mwamona, Aye uketulamina pamo. Kabiji umvwe twakonsha kuleka Mupashi Wazhila witulamina pamo, tukekala ke umotu. Inge—inge kechi twakonsha kuleka diabola kwitutwala mujishinda jatama ne, tukekalatu muchima umo, milanguluko imo, ne kuyila mumo, monka mu Mupashi umo,

Mupashi Wazhila, Tangi wakwa Lesa awo uketutangijila ku Bukine bonse. Abyo ibyo. Pano wafwainwa kulondela Tangi obe. Ee, mwane.

⁴⁰ Talai pe Nikodema, aye wakebelenga Tangi, nangwa byonkabyo wajinga muntu wajimuka. Aye wajinga mufujishi, pepi nobe myaka eite. Aye wajinga wa mu Bafaliseo, nangwa—nangwa wa mu Kije kyabena Sanihedilini, Kije, Kipamo kya Basapwishi. Aye wajinga muntu umo muboba bakatampe, mufunjishi mu Isalela, mukulumpe mu kikye. Langulukaitu, mufunjishi mukatampe! Ee, aye wayukile mizhilo, bino byo kyaishile na mambo a kusemwa jibiji, wakebelenga Tangi. Aye wikikebeshenga. Aye wayukile mba kujipo kintu kimo kyapusanako. Ng'ambilo yanji kwi Kilishitu abwa bufuku bwashiniikisha kyokyo. Kyashiniikishe ne kikye, ng'umvwino ya bonse ba mwi abo, bino mwi abo kechi mwajingapo nangwa—nangwa umo wachichika nobe aye ne. Mwiabo kechi mwajingapo umo wakonsheshe kwiya ne kuuba byo aubile ne. Anweba bonse, bantu, muzhachisha Nikodema pa kwiya bufuku. Aye waile konka. Aye wafikile. Amiwa nayuka bantu bambo kechi bakonsha kutapako, mute nangwa bufuku ne. Bino aye waile konka, kabiji wakebelenga Tangi, ne kwamba waambile mba, "Nkambo, atweba," kufuma ku Kije kya ba Sanihedilini, "twayuka mba Obewa wi Mufunjishi wafuma kwi Lesa." Kika kyo ekiyukijile? Aye wajinga washinikishiwa. Mwamona, aye wakebele kuyuka kukwe kusemwa kupya byo kwalumbulula, kabiji aye wailetu ku Yenka wafwainwa, mambo Lesa washinikishe kuuba mba Awe ye Tangi Wanji, Yesu. Talai byo aambilie, "Nkambo, twayuka mba Anweba mwi Mufunjishi wafuma kwi Lesa, mambo kechi kuji muntu wakonsha kuuba bibye bintu byo Uba ne, kanatu Lesa uji nanji."

⁴¹ Kyajinga kishinikisho popa, mba muji Lesa mumi mukachi Kanji. Byo Ashimwine, "Kechi Amiwa yami nguba mingilo ne; ke Ba Taata bekala mwi Amiwa. Kine Amiwa ne mwambila namba, Mwaana kechi wakonsha kubapo kintu mwi Ayemwine ne; pakuuba byonka Aye byo amona Bashanji kasa boba, ne aye Mwaana byo obapo. Ba Taata bengila, kabiji ne Amiwa nyingijila monka mo." Mu ng'ambilo ikwabo, Lesa wamumwesha Aye bya kuuba, kabiji Aye waya na kwikyubila monka mo. Aye kechi waubilepo kitu nangwa kimo ne posotu Lesa Wamubula mba akyube. Amena. Abo bo bwine bukishika bwa bintu. Inge twakonsha kwenda ne kupembelela poso Mupashi witubula mba twikyube! Byokiji. Kabiji pano waikala walubilamo mwi Kilishitu kya kuuba mba Aye kechi wakonsha kukushindaika byonka byo Oba pe amiwa ne, bino kwitabizhatu kuchecche kwa mutwe Wanji, winengezha kabiji kafwako kyakonsha kukukanya ne, mambo wayuka mba kyo kyaswa muchima wa Lesa.

⁴² Aye wakebelenga Tangi. Aye wajinga Tangi washinikishiwa. Aye wakonsha kutangijilwa na yuwe Tangi mambo aye wayukile

mba awe Tangi watundaikilwe na Lesa. Aye wayukile mba bisho byo aingijilenga, kapepo kupichila mu Bafaliseo, Basaduseya, kabiji ne bakwabotu, aye waingijilenga ao mafunjisho abantu kimye kyonse kabiji kechi wamwenepo nangwa kintu kimo kyamwekele ne. Bino papo paiya Muntu pa kyokya kifulo, kasa amba mba Ye Mesiyasa walailwe wa mu Baibolo. Kabiji Aye waaluluka ke obe mingilo yonka imo yakwa Lesa. Yesu waambile mba, “Inge Nabula kuuba mingilo ya Ba Taata ne, nanchi kechi mwakonsha kungitabila Amiwa ne. Pakuuba inge kechi mwakonsha kungitabila Amiwa ne, ketekelaiko mingilo yonka yonguba Amiwa, mambo yo ishimuna Amiwa.”

⁴³ Nanchi, oene mambo Nikodema kyo aambiljile mba, “Nkambo, twayuka mba Anweba mwi Mufunjishi wafuma kwi Lesa, mambo kafwako muntu uba bintu byo muuba Anweba kwakubula Lesa kwikala Nanji ne.” Monai, aye wakebelenga Tangi, nangwatu wajinga mufunjishi wa kyokya kintu. Aye wajinga mufunjishi wa kipwilo kyanji. Aye wajinga na munema, kabiji aye wajinga—aye wajinga na bifulo byapeulu, kabiji aye wajinga muntu mukatampe; kwakubula luzhinauko ne, mushingi kufuma ku bantu mu kyaalo kyonse. Pakuuba byo kyaishile na mambo a kusemwa jibiji, aye wakebelenga Tangi! Nanchi byokiji ne atweba, ee, twakebelenga wa Kutangijila.

⁴⁴ Koneleusa, wajinga muntu mukatampe, muntu wamushingi. Aye washimikile bipwilo. Aye wapaine mushingi ku ba Yudeya mambo wayukile mba bupopweshi bwabo bwajinga bwaoloka. Kabiji wapainenga milambo, ne kulomba pajuba pajuba, pakuuba kimye kyaishile Mupashi Wazhila (Kintu kimo kyanungwako ku kipwilo), aye wakebelenga Tangi. Lesa wamutumijile Mupashi Wazhila. Aye wamutumijile Ye mu muntu wabu Petelo, “Kabiji Petelo byo akyambilenga bibye Byambo, Mupashi Wazhila wamuponejile.” [Kafwapo bijipo pa tepu ne—Waku.] Lesa waingijishe Tangi kupichila mwi Petelo. Aye Wamwingijishe, mambo Aye watangijile Koneleusa mu jishinda ja itabilwa. Kabiji byo akyambilengatu, Mupashi Wazhila waponejile pa Bangetila. Nanchi aye waambile mba, “Bushe muntu wakonsha kukanya meema, amba babo babule kubatizhiwa nyi?” Monai, Tangi ukijitu ubena kwamba, kechi Petelo ne. Mambo awa wajinga ku jibumba ja ba Yudeya... nangwa Bangetila, “babubipisho, ndochi” kwi aye, kabiji kechi wakebelenga ne kuyako ne. Pakuuba Tangi waambile mba, “Amiwa yami nakutuma.” Uba bintu byo wakonsha kubula kulanguluka mba wakonsha kwibyuba, inge Tangi waikala nasambu yonse pe obewa, inge obewa wamuleka Aye kukutangijila. Oo, byokiji kyawama kutangijilwa na Mupashi Wazhila. Aye ye Tangi. Kijitu bulongo. Aye waambile kupichila mwi Petelo ne kumubuula byo afwainwa kuuba. Kabiji bonse byo batambwile Mupashi Wazhila, aye waambile mba, “Atweba kechi twakonsha kukanya meema ne, byo namona

mba baabo batambula Mupashi Wazhila pamotu ne atweba byo twaubile kuntendekelo.” Kabiji bebabatizhe mu Jizhina ja Nkambo Yesu. Pano, Ng’anyi wamutangijile kuuba kyokya? Aye Tangi wajinga mwi aye. Bushe Yesu kechi wibabujile mba, “Kechi mulangulukile jimo byo mukamba ne, mambo kechi ke anweba mukambanga ne; ke Bataata baikala mwi anweba, Bo bakambanga”? Amena.

⁴⁵ Awa tungu, kasa eya kufuma ku Yelusalema. Kabiji Lesa wajinga na wa Kutangijila mu ntanda pa kyokya kimye, Mupashi Wazhila, kabiji Aye wajinga na muntu konka kwa awo wayujilwe na yuwe Tangi. Aye kechi wajinga nangwa musapwishi ne, aye wajingatu nobe dikoni. Kabiji wajinga kokwa na kubuka bakolwa ne kupangamo bademona, kabiji kyakumbene konse konse, lusekelo lukatampe lwakumbene mu muzhi. Aye wajinga na maadulendi a bantu ba mumpwijile, kabiji Tangi wambile mba, “Byonkabyo byavula, twayai tuye mujije jishinda.” Aye kechi wapachikile na Tangi wanji ne.

⁴⁶ Kechi wakonsha kupachika Kyambo kya Tangi obe ne. Mulondele Aye. Inge wabula kuuba byobyo, ulubilamo. Kabiji, vulukai, inge wamusua Aye, obewa wiikelatu pa buke bobe, nanchi twafwainwa kwikala kwipi na Tangi.

⁴⁷ Nanchi mujishinda, Aye waambile mba, “Jishe jije jibumba pano, Filipa, ne kuya mujaya mu kiselebwa kwabula nangwa muntu umo ne. Bino Amiwa mbena kukutuma konkakwa, kabiji konka kwa kusakwikala muntu umo inge Nakufikizhako.” Pano kekwiye ntungu bunke bwanji, aye wajinga muntu mukatampe ku mfumu wa mukazhi wa ku Itiopia. Nanchi aye waishilenga, na kutanga Buuku wa Isaya. Kabiji Tangi waambile mba, “Yanga kwipi na kalaki.”

Kabiji aye waambile mba, “Obewa ubena kumvwa byo ubena kutanga nyi?”

⁴⁸ Kumvwa aye mba, “Nakonsha Kumvwa byepi pabula ne wa kundumbulwila?” Oo, ami! Pakuuba Filipa wajinga na Tangi. Amena. Kabiji aye watatwile pa kyonkakya Kinembelo, kabiji wamusapwijile Kilishitu. Amena. Tangi! Kechi kumubuula mafunjisho a bantu ne, wamubuujile pe Tangi, Kilishitu! Kabiji wamubatizhe monka mwa mumeema. Kine, byo kyajinga. Oo, byo Natemwa kyokyo!

⁴⁹ Kimye Isalela kyo afumine mu Ijipita kuya ku ntanda yamulaye, mu Kulupuka 13:21, Lesa wayukile mba bakyangye kuyapo mujoja jishinda ne. Pajingatu foote mailoshi, nangwa byonkabyo bakebelenga kintu kimo kya kuya nabo. Bakonsha kulubilamo mu jishinda jabo. Nanchi Aye, Lesa, wibatumijile Tangi. Kulupuka 13:21, kintu kiji nobe bibye, “Amiwa katuma Malaika Wami kulutwe yenu, Mumbulungwa Wamujilo, wa kwimulama mujishinda,” ne kwimutangijila kuya ku iye ntanda yamulaye. Kabiji baana ba Isalela balondejilenga awa Tangi,

Mumbulungwa wa Mujilo (bufuku), Jikumbi kimye kya mute. Inge Waimana, baimana nabo. Inge ke Ende, nabo ke bende. Kabiji byo Ebafikizhe kwipi na ntanda, kabiji kechi bafikijilemo kuyamo ne, Aye wibatangijile kubwela mungye jibiji. Aye kechi waile nabo ne.

⁵⁰ Abyo byokiji, kipwilo leelo. Kechi paji luzhinauko ne ke konka kukoka muchima kwa Lesa leelo, byonka byo kyajinga mu moba akwa Nowa, kipwilo kyafwaijilwe kuya kala inge kyaolokele ne kwikala mundonda. Bino Aye ubena kwitutangijila kuya na kuzhokoloka na kuzhokoloka na kuzhokoloka.

⁵¹ Nangwa pachechetu Isalela kechi wayukile ne, byo babijikilenga, pa kumona bafwa bashilikale babena Ijipita, bambili bafwa mumeema, makalaki akwa Felo afulamuka, bajinga na lushijilo lwabo, Mosesa mu Mupashi, kwimba mu Mupashi, Milyama kuzha mu Mupashi, kabiji baana babakazhi ba Isalela banyemenenga mwaya kitulu, na kubijika ne kuzha, bajingatu moba acheche kufuma ku mukaka ne buki. Nangwa pachechetu kechi bayukile mba palepa myaka foote ne, mambo batatwile kukaya na Lesa kabiji ne Tangi.

⁵² Kabiji twitana atweba bene mujishinda jimotu. Amiwa mbena kuya ku Shreveport pa kufuma kuno. Kabiji Mupashi Wazhila waponene pa Juba ja Kupana lusachilo, myaka yapitapo fifite, mu—mu Louisiana, pa Juba ja Kupana lusachilo. Byo kyapona kipwilo kufumatu pa kyonkakya kimye! Bushe mubena kuvuluka mba kipwilo kya Katolika wa ku Loma patatwilo yakyo kyajinga kipwilo kya kipentekosito? Abo bo bukine. Abyo ibyo. Kyajinga kipwilo kya kipentekosito, pakuuba bamunema bakosakana batatwile kutwelamo ne kwalula abyabya Binembelo bya Lesa monka mwaila bisho byabo, kubikapo pa mafunjisho Abo, kabiji ne bikwabotu. Kabiji monai kyo baji nakyo pa kino kimye, kechi mujipo Kinembelo nangwa kimo mu byobyo ne. Abo bapingakenyemo kintu kingi, kibese kya shinkwa mu Mupashi Wazhila. Abo bapingakenyemo kusasa mukifulo kya kwibizha. Abo bapingakenyemo “Taata, Mwaana, ne Mupashi Wazhila” mukifulo kya “Nkambo Yesu Kilishitu.” Abo bapingakenyemo byonse bye bibese bikatampe bya Lesa byapelwe kwi atweba, kabiji baji kwalepa, kwalepesha, kwine kwalepesha kufuma ku Mafunjisho a mu Binembelo.

⁵³ Kabiji Pentekositi waponene mu Louisiana, myaka fifite yapitapo, kabiji inge pakonsha kupita ikwabo myaka tuu aduleendi, kikekala kwalepesha bingi kukila biji kipwilo kya Katolika, inge kyakonsheka kutwajijila na kupona mu musango umo mo kyaubila pa iye myaka fifite, mambo kimye kyonse babena kunungako, na kutwajijilatu. Awa musango-wakala wabasapwishi wapita. Aya mbung’eno ya mu mukwakwa, kechi mwakonsha kwiyumvwapo ne. Bintu byonse byo tuji nabyo ke bya mu Hollywood byabikwako, banabakazhi baji-nasuki

yakwichika bamvwala tuputula, bapeta, kabiji ne byonsetu, kasa betela abo bene mba Benakilishitu. Umo Ricky wachepa mubiji na kinda, kasa anyema nyematu mukifulo kyonse, kabiji ne banabakazhi bamvwala deleshi yafyepa bingi nobe...kajitu nobe kalamata pa kikoba aka—aka kamwayi kaji pangye, pepitu, kasa bazhokoloka nakuzha ku pulatifomu, na kunyema peulu ne pansi ku pulatifomu, kuzha na masikiyo akatampe ku matwi, kabiji ne mbeyelo imo ipya ya bainetu-ya-mu-ntanda, akwe kasa babena kwitela abo bene mba Benakilishitu.

⁵⁴ Kyotubena kukeba ke yewa musango-wakala, watumwana Lesa, bupompweshi bwatwa kyuya bwakonsha kufumyamo ntanda mu kipwilo. Tubena kukeba kubwela ku Mupashi Wazhila ne Mujilo, kubwela ku kintu kifumyamo ndochi, ne kubwezha busapwishi bwa musango-wakala, kulengela Mwiulu mwalepa, kabiji ngehena yakaba, muyengo-wabuta waoloka. Tubena kukeba yewa musango wa kusapwila. Bino umvwe wikyuba leelo, kipwilo kyobe kikavota kukufumyamo.

⁵⁵ Binye bimo basapwishi bawama batwalwa mungi kupichila mu bipwilo byabo. Ao oene mambo o Nabujila kwikala na dinominesheni. Amiwa njina endikota umo, ke Kwiulu. Konse Aye nkoautuma, akwa Amiwa nkokaya. Kyonse Aye kyo aamba, Amiwa ng'amba. Atweba kechi tukeba dinominesheni ne. Kino kipwilo kwamba pa dinominesheni, ponkapotu kafunga wenu mwamutaya. Amiwa kechi nakonsha kutanwako ne, nangwa mamineti-faivi ne. Kyonse kipwilo kialwile ke dinominesheni kyaikele ke lukunwa, kabiji mbulai kimo kyabujile kwikala byobyo, kabiji mbulaipo kimo akyo kyaimenepo jibiji. Aye Mupashi Wazhila watumwa kutangijila kipwilo, kechi jibumba ja bantu ne. Aye Mupashi Wazhila wayulwa na maana-onse. Bantu bekala bakosakana, bapusanako.

⁵⁶ Lesa wibabujile mba Aye ukebatumina Tangi, Aye ukebatangijila mujishinda. Kabiji kikulutu balondela awa Mumbulungwa wa Mujilo, abo, bajingatu bulongo. Aye wibatangijile kufika pa kibelo kya ntanda ya mulaye, kabiji apa ipo Aye po afwaijilwe kupelela. Pano ke Yoshiwa, awa kilobo wankondo mukatampe, mvulukai joja juba jo ebambijile mba, “Izhijikai anweba bene, juba jabusatu Lesa ukashikula Yodano ponkapo kabiji tukabuka”? Pano monai byo aambil (Natemwa kikye) mu Kinembelo, aye waambile mba, “Ikalai pepi na Jikwachi, mambo anweba kechi mwakiyapo jije jishinda ne.”

⁵⁷ Jajinga jika aja Jikwachi? Kyo Kyambo. Kechi mwende na mashinda a madinominesheni enu pakino kimye ne, ikalaitu kunyuma ya Kyambo, mambo mukyangye kuyapo jije jishinda ne. Kabiji, mulongo, inge kwajingapo kimye kipwilo kya Bwinakilishitu po kyafwainwa kwipima, ke ponka pano. Ponkapano potuji kuji mbung’eno ikatampe ibena kubiwa ku Rome, lupusano lubena kubiwa, kuletwu pamo kwa bipwilo,

kimye byonse bye bipwilo bibena kupwila pamo mukulenga kipasha kya lukinyama, monkatu mwaambila Baibolo. Kabiji mwayuka byo twajikwamba lukeelo luno mu Mbila. Kabiji pano po tuji, bintu byonse biji pa kibelo, kabiji bantu bakilondelatu mafunjisho abantu. Obewa kyawama kwikalala kunyuma ya Kyambo! Akyo Kyambo kikakutangijila kwabuka bushiya, mambo Kyambo ye Kilishitu, kabiji Kilishitu ye Lesa, kabiji Lesa ye Mupashi Wazhila.

⁵⁸ Ikala kunyuma ya Kyambo! Oo, ee, mwane! Ikala na Tangi. Ikala kunyuma Yanji. Kechi wikale kulutwe Yanji ne, obewa ikala kunyuma Yanji. Lekai Aye akutangijile, kechi obewa Umutangijile ne. Umuleke Aye ayenga.

⁵⁹ Yoshiwa waambile mba, “Pano, anweba kechi mwakiyapo jije jishinda ne, anweba kechi mwayukapo nangwa kimo pa jije jishinda ne.”

⁶⁰ Alo lolukatazho leelo. Obewa kechi ubena kukebewa tangi wakukutangijila mukwakwa mukatampe ne. Oo, obewa wayuka bikululungwa byonse kabiji ne bintu byonse. Obewa wayuka bintu byonse kufikatu ne kububi. Kechi kujipo... Oo, anweba mwaikala kimye kyabaya. Kechi kikebewa muntu umo ke akebe kwimubula pa kikye ne, anweba mwayuka mashinda onse aipipa. Abyo ibyo, bubi bose, mwibuyuka byo buji. Kafwako nangwa umo wakwimubula bya kwiba ne; anweba mwayuka kyokyo. Kafwako nangwa umo wakwimubula bya kufing’ana; anweba mwayuka kyokyo. Kafwako nangwa umo wakwimubula mwakubila bibye bitu byatama ne, mambo kyabikwa pa kinchi kyonse konse.

⁶¹ Bino, vulkai, anweba bantu Benakilishitu, mwaabuka kubushiya. Anweba muji mu Ntanda ikwabo. Anweba mwasemwa jibiji. Anweba muji mu Ntanda, Ntanda ya Mwiulu. Anweba muji mu Ntanda ya mulaye.

⁶² Obewa wakonsha kutala, wayuka mwakuya nakuzhokoloka muno. Oo, ami, ee. Obewa wayuka kika—kika, bya kwimana kuboko kumo kuji na ngyuka. Obewa wayuka biji pa kadaisi, inge kazhokoloka, byo kyalumbulula, kabiji ne bintu byonse byonkabya. Pakuuba inge kyafika pa kuyuka buzhile ne bololoke kabiji ne ngovu yakwa Lesa, kabiji ne Mupashi Wazhila byo engila ne byo oba, obewa wafwainwatu kwikalala kunyuma ya Kyambo, ye Tangi. Mwamona? Obewa kechi wakipitapo mujije jishinda ne.

⁶³ Kyawama, wamba mba, “Amiwa ne muntu wajimuka bingi, Najinga—Najinga na madigili abiji kufuma ku kolegi.” Obewa wafwainwa kulubakotu. Ee, mwane.

⁶⁴ “Amiwa napitamo mu semifinal.” Obewa wafwainwa kulubakotu. Ee. Obewa wafwainwa kwikalalu kunyuma ya Tangi. Lekai Aye akutangijile. Aye wayuka jishinda; obewa

kechi wayuka ne. Obewa kechi wakipitapo mujije jishinda ne. “Kyawama,” waamba mba, “bapitamo.”

⁶⁵ Monai kana bapitamo. Yesu waambile mba, “Aba bapitamo mujije jishinda, abyе biyukilo bikebalondelanga. Jami Jizhina, bakapangilamo badiabola, bakamba na jimi ipya; nangwa kutola miloolo nangwa batoma bifwana, kechi bikebabeleka ne. Inge bateteka maboko abo pa bakolwa, bakakosa.” Bavula ba mwiaabo be Kikana, kechi be Kiswa ne, baamba mba kechi Kyatundaikilwe ne. Abo kechi babena kulondela Tangi ne. Abo babena kulondela mafunjisho alengwa-na muntu. Obewa kyawama kwikalatu kunyuma ya Kyambo, mambo obewa kechi wapitapo mujije jishinda ne, mwayukatu.

⁶⁶ Bino obewa wasemwa jibiji, kabiji wasemwa mubuzhile. Obewa kechi wapitapo mujije jishinda ne. Obewa wapi-... Inge wapitamo mujije jishinda, wafwainwa kupita mu buzhile, mambo ke Ntanda ipya, ke Bumi bupya, ke bantu bapyा.

⁶⁷ Obewa ukeya ku kipwilo kabiji ukomvwa muntu umo waimana, ne kubijika, “Lukumo lwikale kwi Lesa! Aleluya!”

⁶⁸ Kika, obewa ukamba mba, “Bwami, buwame, kechi baubanga kyokya mu kipwilo kyami ne! Amiwa nsakwimana ne kulupukamo!” Um-hum. Mwamona? Ikalai bajimuka.

⁶⁹ Ikala kunyuma ya Kyambo, pano, leka Tangi akutangijile. “Aye ukakutangijila mu Bukine bonse, kabiji ne kusolola bibye bintu byonse byo Naamba kwi anweba. Aye ukemumwesha byonse byo. Aye ukemubula bintu bikamweka,” aye Tangi wakine. Kechi uye kwi ba bishopu ne; yanga kwi Tangi. Kechi uye ku uji yense ne kanatu kwi Tangi. Aye Iye watuminwe kukutangijila. Aye Iye ukekyuba. Lesa wakunengezhezha wa Kutangijila. Senda jishinda ja nengezhiwa na Lesa.

⁷⁰ Lukatazho lujiko buleelo, ke lwakuuba mba bantu beya ku kipwilo na kwikalatu maminetiacheche, kintu kimo kyubiwa akyo kyo babula kupijilwa nakyo.

⁷¹ Amiwa nakomokele mwanamukazhi mucheche mubiji wafumine ku kipwilo kyaabutu munyang, na mulombejilenga. Lesa ukabuka awa mwanamukazhi mucheche mubiji. Aye kechi wakwatakenye kikye ne. Aye kechi wayukilepo nangwa kimo ne. Aye watwelele mukachi, aye waambile mba kechi wayuka ne. Bino Namubujile namba, “Iya umone.” Aye wajinga wakankashima kabiji wamusango wakunyuma, bino Tangi watwajijiletu na kumubula mba, “Endako.” Aye wikyumvwine. Byokiji. Mwamona, ke mambo a Mupashi Wazhila witutangijila mubibye bintu. Mwamona, Lesa uji na jishinda janengezhiwa.

⁷² Bushe anweba... Anweba mwakimonapo mashipe amungye inge abena kuya, bambata abena kuya ku kabeta kabulenge? Kyawama, pano vulukai, awa jimbata wamucheche wasemekelwe mu kizhiba kuntu kumo. Aye kechi wayukilepo musela, kabeta kabuyeke, muzhika, kabiji ne kabeta kabulenge

ne. Aye kafwako kyo ayuka ne kanatu kwikala moomwa mu mitumba ya mu Canada. Aye kechi wakifuminepo pa kyokya kizhiba ne, bino wasemekelwe tangi. Awa jimbata wa mucheche wasemekelwe kwikala Tangi. Kabiji kintu kitanshi, bufuku bumo kwaishile sino mukatampe peulu ya mutumba. Kika kimweka? Akwa katalala kwa mashika kwaiya kupita moomwa. Nakonsha kumufwanyikizha kuzakama, ne kwamba mba, "Maama, akye kyalumbulula ka?" Mwamona, aye kechi wakyumvwinepo mwela wa mashika tuyewa musango ne. Aye watatula kukeketa konse konse, watatula kumona kwapela kizhiba, kyatatula kwikala ke mabebe, mabebe amashika ke eye pa kizhiba. Aye kechi wayuka ne, kabiji ponkapotu... Aye wasemekelwe kwikala wa kutangijila kisamba kya bamambata. Aye watoloka kufumapo pakachi ka kizhiba pakuuba mba afikenga poaji. Anweba mwakonsha kwikitela mumusango uji yense mo mwakebela. Atweba twikitela mba kongolwa na mupashi, nangwa anweba mwakonsha kwikitela, oo, kutangijilwa na kisemwa, monse mo kyaikela. Aye ukafumamo mukachi ka kizhiba, wasutula myona yanji mu lubesha, kabiji ne kuya, "Honk-honk, honk-honk!" Kabiji yense jimbata uji pakizhiba wiya konka kooaji. Kika? Abo bayuka tangi wabo, monka mo obila kyongo.

⁷³ "Inge ntolopita yabula kupana kilulomo kyabula kulumbuluka, ng'anyi wakonsha kwinengezha kuya ku nkondo?" Ibyo. Ng'anyi wakonsha kwinengezha kuya ku nkondo inge ntolopita yapana kilulomo kyabula kulumbuluka?

⁷⁴ Kyawama, inge awa jimbata wamucheche wavuma honk ungi, ng'anyi wakonsha kwinengezha kutumbuka? Awa jimbata wakala wamucheche ukalupula muvumbo wanji mucheche byabya, kabiji ne kubijika, "Honk-honk, honk-honk!" Kabiji yense jimbata wamucheche ukeya kwiaye. "Honk-honk, honk-honk!" Abye byobaji. Bekala na yubili wabaya bingi, ponkapa pakachi ka kizhiba, kasa balulukatu na kwaluluka na kwaluluka. Panyuma yakumvwa mba kekiye poaji, wafwainwa kuya. Aye ukaponesha tubyapi twanje ne kutumbuka wafumapo pa kyokya kizhiba, watumbuka mwiulu ne kwaluluka foolo nangwa bimye faivi, kabiji uyatu konka ku Louisiana byonka byo akonsha kuya, jimbata yense kasa amulondela panyuma. "Konk-honk, honk-honk," kasa eya. Kika? Aye ye tangi! Amena! Mambata ayuka tangi wabo, kipwilo kechi kyayuka ne. Ee, aye wayuka byokuba.

⁷⁵ Monai pa mashipe akala, kufuma kwalepa ku Alasaka. Pano, kwikala mulume mukulumpe kimye kyonse ye wibatangijila, kabiji aa mashipe a musopa bingi bulongo awa mulume. Bafwainwa kuyuka awa mulume kyo abena kwambapo. Bushe mwatangilepo kyokyo mu magazini a *Talai* kuno pepi nobe myaka foolo yapatapo, amo mukulumpe umo mulume kimye kimo kechi wayukile byo aubilenga ne? Kabiji aye watangijile

kisamba kya mashipe kuya ku Mangalande. Abyo ibyo. Abo kechi bayukanyikilwe kuyapo ku Mangalande kunyuma ne. Kika? Abo kechi batajilenga tangi—wabo ne. Awa mulume mukatampe kechi wayukile ko ayilenga ne. Kabiji pano bafika kokwa kabiji kechi bakonsha kubwela kunyuma ne.

⁷⁶ Alo lolukatazho na onseo mashipe leelo, bakyendatu kisamba. Abo baamba mba, awa magazini wa *Talai* waamba mba, ao mashipe benda kisamba na kuzhokoloka Mangalande yense, bino abo kechi bayuka byo bakonsha kubwela ne. Abyo byokiji na amo o *mashipe* o Nayuka. Anweba muji na kisamba, kabiji ne mpwijilo yalepa, kabiji kwaikala ne umo wamwingilo wakusangulula waiya na kusapwilako kimye kicheche, bino kechi mwayuka ko mubena kuya ne. Nakuzhokoloka kisamba, mambo muji na jimbata mulume wakwimutangijila kuya mungi mu ndonda ya dinominesheni; kabiji kechi bakonsha kubwela ku Kyambo kya Lesa ne, kubwela ku lubatizhilo lwa Mupashi Wazhila. Kabiji pano ke tukumye mba kika kyo twabujila kwikala na kusangululwa mu moba etu. Um-hum. Mwamona? Obewa wafwainwa kumvwa mvumino ya Jiwi! Aja Jiwi ke ntolopita ya Mamboawama ibena kumpema Mamboawama, Kyambo kyonse kyakwa Lesa. Kechi bisho ne, kechi dinominesheni ne; kanatu Baibilo, ye Mupashi Wazhila. “Abye biyukilo bikebalondelanga baitabila.” Mwamona? Kabiji abya byo baya mu mukwakwa.

⁷⁷ Umo jimbata mulume mukulumpe kimye kimo, baamba mba, walengejile kisamba kufwa, waesekelenga kwibapisha mufishi, kechi wayukile nkoailenga ne, aye mwine, kabiji bonse beyimbile mu mitumba konka kwa, kabiji bambo basataukile, balajikile. Kine! Bafwainwa kuyuka jiwi jabo. Awa jimbata wakala mukulumpe, inge wavuma jiwi jayukanyikwa kabiji yesetu wijiyuka, bekala na yubili mucheche wa kisamba ne kuya byo baya ku kabeta kabulenge. Kika kyo bayila kokwa? Kokwabula mashika.

⁷⁸ Pano, inge Lesa wapaine maana ku jimbata buyuke mwakunyemena kufuma ku mashika, ibyepi Aye kupana ku kipwilo? Inge jimbata jakonsha kuuba kyokyo kutangijilwa na kisemwa, pano ibyepi Mupashi Wazhila mu kipwilo? Wafwainwa kwitutangijila kufuma ku bisho byakala ne mafunjisho abanti kabiji ne bikwabotu, ne kuya mulukumo, mu lubatizhilo lwawama lwa Mupashi Wazhila. Uleta bulume, maana, butekanye, bulesa, kabiji ne Mupashi Wazhila. Abyo mwine Tangi byo akatangijila, mambo Aye kechi ukapemapo kintu kikwabo kanatu Mamboawama, Kyambo kya Lesa kyonka kyonka. Kine, ubena kukebewa wa Wakutangijila!

⁷⁹ Kimye, banabalume bamaana, abo kechi bayukilepo nangwa kimo pe Lesa ne. Bajinga ba—bajinga banyingijilo-yamalele, bamajishani. Bajinga mu byobya byaalo byakala. Mwayukatu, Baibilo byo aamba, “Twamona Kabaangabanga Kanji ku

Musela, kyo twaishila na kumumpopwela Aye.” Bafumine ku muzhika, batajile ja kumusela kabiji bamwene Kabaangabanga Kanji...nangwa batajile ku muzhika, bajinga Kumusela. “Twajinga Kumusela, kabiji twamwene Kabaangabanga Kanji kumuzhika.” Mwamona? “Twamwene Kabaangabanga Kanji ku Musela.” Kabiji, monai, bajinga ku Musela. “Byo twajinga ku Musela twikamwene Kabaangabanga, kabiji twaiya na kumumpopwela Aye.”

⁸⁰ Nakonsha kufwanyikizha kumona babo balunda kasa babena kwinengezha kuya. Nakonsha kufwanyikizha mukazhi wabo umo waambile kwi aye, amba, “Nekwamba mba, muji na byonse mwalonga, pano nga kampasi wenu uji pi?”

Aye waambile mba, “Amiwa—Amiwa kechi nsakwingijisha kampasi pa kino kimye ne.”

⁸¹ Waambile mba, “Pano anweba musakukilang’anya byepi pa mitumba?” Vulukai, bafwijilwe kwabuka Mukola wa Tigris kabiji ne kwiya kupita mu misanza, kabiji ne...kika, bajinga na lwendo lwa myaka-ibiji pa bangamela. Pano bakekyuba byepi? Waambile mba, “Kyawama, kechi mubena kusenda ne kampasi ne.”

Waambile mba, “Ine.”

“Pano mubena kuya byepi?”

⁸² “Amiwa mbena kuya jishinda janengezha na Lesa. Aka Kabaangabanga kasa nkutangijila kufika ku Mfumu.” Byokiji.

⁸³ “Twamona Kabaangabanga Kanji ku Musela, kabiji ne Kwikalondela kuyatu kumuzhika, na kumumpopwela Aye. Uji kwepi Aye?” Abo balondejilenga jishinda ja nengezhiwa na Lesa. Abo bakanshilweko na jibumba ja bisho konkakwa mu kimye kicheche. Abo bafikile ku Yelesalema kabiji batatwile kwendauka mu mukwakwa, aabo bantu bamvwajile bingi bulongo, kasa baamba mba, “Uji kwepi Aye? Uji kwepi Aye wasemwa Mfumu wa Bayudeya?” Kyawama, awa wajinga ye mutwe, awa wajinga Yelusalema. Kinetu kipwilo kikatampe kyafwainwa kuyuka kintu kimo pa Kikye. “Uji kwepi Aye? Uji kwepi Aye wasemwa Mfumu wa Bayudeya? Twamona Kabaangabanga Kanji ku Musela, kyo twaishila na kumumpopwela Aye. Uji kwepi Aye?”

⁸⁴ Kika, baile kwi kafunga *Kananga-ne-kananga* kabiji ne pulisiti mukatampe *Kananga-ne-kananga*, kafwako nangwa umo wa mwiabo wayukilepo kintu pa Kikye ne. “Kika, kujii Umo wasemwa Mfumu wa Bayudeya, Aye uji kwepi?” Abo kechi bayukile ne.

⁸⁵ Bino kokwa kwajinga jibumba ja bakafunga mikoko akwa ku lubaji lwa katumba kasa baji na kimye kyawama, ee, mwane, mambo baishile mujishinda jo anengezha Lesa.

⁸⁶ Nanchi baikajile konkakwa, kabiji wibambijile mba, “Amiwa ne mubuule kyo mwafwainwa kuuba, twafwainwa kwikalala na mbung’eno ya kije.” Nanchi baichile ba Kije kya Sanihedilini, kabiji-kabiji bafukwile kuuba mba kechi baumvwapo kintu pa Kikye ne. “Pano, atweba kechi twayukapo kintu nangwa kimo pa Kikye ne.”

⁸⁷ Kintutu kimo byokiji ne leelo. Abo kechi bayukapo kintu nangwa kimo pa yuwe Tangi ne, awe Mupashi Wazhila ubuka, upulusha, ubena kwiya jibiji. Aye Tangi witubula mba aby bintu byonse byamwekele, kabiji pano tukijitu mukachi kabyo. Aye Upimapima milanguluko ya muchima; abo kechi bayukapo kintu nangwa kimo pa Kyokyo ne, abo Bekitela mba kulaajika tulo nangwa kintu kimo. Abo kechi bayuka kyakwamba pa Kikye ne.

⁸⁸ Nanchi, mwamona, aba banabalume bamaana, kikulutu... Vulukai, byo batwelele mu Yelusalema, Kabaangabanga kazhimang’ene. Kabiji kikulutu ubena kukeba bisho ne muntu wa dinominesheni amba akutangijile kwi Lesa, bukwasho bwa Lesa busa kufumapo pe obewa. Pakuuba byo bakolelwne kumvwa kukoka na kikye, kabiji bafumineko, bashile bisho ne madinominesheni a Bayudeya, kabiji bafuminemo mu Yelusalema, ponkapo Kabaangabanga po kamwekele jibiji kabiji baikeli na lusekelo lukatampe bingi. Bamwene Tangi jibiji! Oo, byokiji, watwela mu musango umo wa kipwilo kyatalala, nanchi bwelai ku kyawama kibena kutema mujilo, monai Tangi ke atangijile, monai lupusano lujipo! Ee, “Twamona Kabaangabanga Kanji ku Musela kabiji kyo twaishila na kumumpowela Aye.”

⁸⁹ Yoshiwa wibambijile mba, “Pano londelai Jikwachi, mambo anweba kechi mwakiyapo jiye jishinda ne.” Lesa kechi wakonsha kuswisha aja Jikwachi kuya kuji konse ne kanatu kwaitabilwa. Muntu yense Wijilondejile, kabiji Jaabukile bushiya bwa Yodano.

⁹⁰ Kijitu pamo ne leelo, monka Mupashi Wazhila. Ee, mwane. Kintutu kimo kyo twayuka, nangwa kana Mupashi Wazhila nangwa ne, tumona kusolo-... kusololwa kwa Kikye, kusololwa kwa kushiniikisha Kyambo kya Lesa.

⁹¹ Pano, kechi papita kimye kyabaya ne, jibumba ja balongo bajinga na mashi ne manyi, kabiji akyo kijitu bulongo inge bakeba kwikyubila mujojo jishinda. Amiwa... Akyo kechi ke kushiniikisha kwi amiwa ne. Kyafwainwa kwikalala Kinembelo kibena kushiniikishiwa, monai, kikulutu kibena kushiniikisha kyaamba Lesa, akyo kijitu bulongo. Abo baambile mba, “Ao oene mambo kyo waikela na Mupashi Wazhila, uji na manyi mu maboko obe.” Pano, Amiwa—Amiwa kechi nakonsha kuya kukyokyo ne. Mwamona? Ine, Amiwa kechi naketekela kuuba mba manyi ajipo na kintu kimo kyakuuba nakikye ne.

Kabiji inge aa mashi akonsha kubuka ne kupana lupulukilo, kika kyamwekele na Mashi akwa Yesu Kilishitu? Inge aa manyi akonsha kubuka, pano nga bipumo Byanji? Mwamona? Mwamona?

⁹² Amiwa natemwa Tangi kwiya, awa wimuletela Bukine bwa Kyambo, popo mwakonsha kuyuka mba obewa wabwelatu kutatwilo kabiji ne kwinengezha ku byalondelapo. Abyo ibyo, kwinengezha kutumbuka ne kuya. Ee, mwane. Ee, mambo ka? Awa Tangi iye Umo Wikilengela kwikala kya bukine.

⁹³ Amiwa njina Kinembelo papo, Najikupana bibye Binembelo, bino Nasaka kutanga kikye kimo. Ke Petelo wa Bubiji, kyapitala kyabu 1, veeleshi wabu 21.

*Mambo... bya bungauzhi kechi byaishile mu bimye
byakala mu kyaswa muchima wa muntu ne: bino
bonka bantu bazhila ba kwa Lesa baambile monka
mobatangijilwenga ku Mupashi Wazhila.*

⁹⁴ Pano bya bungauzhi byaishile byepi? Kechi mwaila kyaswa muchima wa muntu ne, nangwa bisho bya madinominesheni; bino monka mu kyaswa muchima wa Lesa, bantu bazhila batangijilwe ku Mupashi Wazhila. Aye kimye kyonse ye Tangi wakwa Lesa. Awa wajinga Mupashi Wazhila wajinga mu Mumbulungwa Wamujilo, awa wajinga Mupashi Wazhila, muntu yense wayuka mba awa wajinga Kilishitu. Mosesa washile Ijipita, kabiji wamwene myendeleko mwi Kilishitu ke bunoshi bukatampe bwakila bwa mu Ijipita. Kilishitu wajinga Iye. Kyawama, inge baimana byobya ke bambe mba, “Kyawama, Obewa wamba mba Uji... Kika, obewa kechi wakila ne myaka fifite, kabiji ke wambe mba Obewa wamwene Abulahama?”

⁹⁵ Aye waambile mba, “Kasa akyangye kwikalako Abulahama, AMIWA NSAJIKO.” AMIWA NSAJIKO wajinga Iye wasambakene Mosesa mu Mumbulungwa wa Mujilo mu kipupu kasa kibena kutema. Ee, mwane. Aye wajinga Lesa mu bumuntu. Kechi muntu wabusatu ne; Muntu umotu mu ofweshi wapusanako. Kechi balesa basatu ne; maofweshi asatu akwa Lesa umo. Ibyotu.

⁹⁶ Kijitu bulongo, pano, Kinembelo. Kimye kyonse, inge Lesa wanengezha, Aye unengezha kyakila mu kuwama. Inge Lesa wanengezha jishinda ja kupainamo bukikizhi ku kipwilo Kyanji, Aye wanengezhezhe kyakila mu kuwama. Kimye Aye kyo apaine kwi Adama ne Eva, mu bujimi bwa Edena, Aye kyo ebapele kyajinga Kyambo Kyanji. “Obewa ikala kunyuma ya kikye Kyambo, kabiji uji na mutende. Pakuuba umvwe wafumako kwi Akyo, juba jo ukajako jo juba jo ukafwa.” Lesa ukyangye kupipulapo nyingijilo Yanji ne. Kabiji Satana ne aye ukyangye kupipulapo yanji ne; byo atwelele mwi Adama ne Eva, aye byo atwela mwi abo ne leelo. Kika? Pa kweseka kulangulukapo pa Kikye. “Bino, kyaitabilwatu mba Lesa kechi wakonsha

kwikyuba ne. Oo, Lesa waamba mba,” byaambile Satana, “bino kine Lesa wazhila kechi wakonsha kuuba kikye ne.” Kine Aye ukekyuba, mambo Aye waambil mba Ukekyuba!

⁹⁷ Kabiji abyo bantu byo baamba leelo, “Oo, pano pembelelaitu! Obewa kechi waitabila ne, inge Naya ku kipwilo kabiji Napana bya bujikumi byami, kabiji Nauba *kikye*, ne *kikwabo*, Lesa ukataya popa pansi?” Kanatu muntu wasemwa jibiji, aye kechi ukomvwa Bufumu bwaka Lesa ne! Mwamona? Kafwako mwakunyemena ne! “Kyawama, mwanimulume kamulanda mukote, mwanimukazhi kamulanda mukote, muji mweo wawama wakala.” Jishindatu jimo jo bakonsha kumwenamo Lesa, ke kusemwa jibiji. Byo byonka. Amiwa kechi nasakamana nangwa ekale mucheche, ekale mukulumpe, ekale mwanyike, byo baubile, bimye binga byo baile ku kipwilo, madinominesheni aanga obayuka, bisho binga byo bakonsha kupitulukamo. Obewa wafwainwa kusemwa jibiji inge ne kechi ujipo ne pa kintendekesho ne, kyakutatwilapoti. Abyo kine ibyo.

⁹⁸ Nanchi, mwamona, ubena kukebewa Tangi. Aye ukakutangijila ku Bukine, kabiji Bukine kyo Kyambo. Aye ukakutangijila. Kabiji kimeye kyonse byo kikala. Lesa kafwapo nangwa kimo kyo akonsha kupipula ne, mambo Aye kechi uji na mpelo ne kabiji Aye wayuka byonse byawama. Aye wabulume bonse, Aye wayuka bintu byonse, Aye—Aye ye bintu byonse. Kiji bulongo, Lesa byo aji, nanchi Aye kechi wakonsha kupipula ne. Kijitu bulongo.

⁹⁹ Aye Ushiniikisha jishinda jo Abena kukutangijilamo. Aye Mupashi Wazhila, Tangi, ye Ushiniikisha Kyambo kimo kyonka kyo Abena kufunjisha. Pano, Luka watangijilwe na Tangi, pa kwamba mba, “Yainga panopantanda ponse, na kusapwila Mamboawama ku kilengwa kyonse. Aye waitabila kabiji ne kubatizhiwa ukapuluka, awa wabula kwitabila ukazhatwa nawo. Kabiji bino biyukilo bikebalondelanga baitabila; mu Jizhina Jami bakapangilamo bademon, bakamba na jimi ipya, bakatola miloolo, bakotoma bifwana, bakabika maboko pa bakolwa kabiji bakakosa.” Kabiji Baibolo waamba mba, “Bailenga konse konse,” batangijilwenga na Tangi, mwayukatu, “basapwijilenga Kyambo, na biyukilo kasa bibena kulondela.” Kyajinga kika? Awa Tangi kasa abena kushiniikisha Amba aby byajinga Bukine!

¹⁰⁰ Awa wajinga muzhilo wakwa Lesa. Awo ye musango mo kyapaijilwe. Alwe lo lunengezho Lwanji; Aye kechi wakonsha kupipula kufumako kuyuwe musango ne, mambo Aye kechi uji nampelo ne. Amena. Aye kuuba wapipula kufuma ku kyokyo ne; Aye ye Lesa. Amiwa nakonsha kupipulwa; Amiwa ne muntu. Obewa wakonsha kupipula; obewa wi mwanimulume nangwa mwanimukazhi. Pakuuba Lesa kechi wakonsha kupipula ne. Amiwa ne uji nampelo; Nakonsha kuuba bilubo kabiji ne

kwamba bintu byatama, atweba bonse twakonsha. Pakuuba Lesa kechi wakonsha ne, kabiji waikala Lesa. Kufukula kwanji kutanshi kwajinga kwalumbuluka. Jishinda Lesa jo obilamo pa lukatazho, ajo jo jishinda Aye jo obilamo kimye kyonse. Inge waitwa pa kyokyo kifulo mu kupulusha mubi, Aye umupulusha kasa aimena pa kintu kimo. Kimye kikwabo mubi kyo akonsha kwiya, Aye ubila mu musangotu umo, inge ne Aye waubijile mungi kimye kintanshi kyo Aubilejilemo. Amena. Amiwa na Mutemwa. Nayuka mba Bukine.

¹⁰¹ Amiwa nji na fifite-fili myaka, nasapwila Mamboawama pa myaka sate-fili na afu, Amiwa kechi ne Kimonapo kukakalwa ne. Amiwa ne Kimonapo kwesekwa bimye sebeni kuzhokoloka ntanda yonse yapanshi, mu misango yonse ya bumpopweshi kabiji ne byonse byashala, ku meso a bantu bavula pepi nobe afu wa milyoni pa kimye kimo, kabiji kechi Kyakakalwapo ne. Amiwa kechi mbena kwamba kufuma mu buuku ne, Mbena kwamba kufuma mu bintu byo napitamo, akyo Amiwa ne kiyuka mba Lesa wimana kunyuma ya Kyambo Kyanji kabiji wi Kinemeka. Pano, inge uji na musango umo wa kisho, obewa kyawama kutajisha bulongo kyokyo. Bino aye Mupashi Wazhila upana bukikizhi ku Kyambo kya Lesa.

¹⁰² Mu Yoano Wazhila, kyapitala kyabu 1 ne veeleshi wabu 1, aye waamba mba Ye Kyambo, Aye ye Tangi: “Mu ntendekelo Mwajinga Kyambo, ne Kyambo kyajinga na Lesa, kabiji Kyambo kyajinga Lesa. Kabiji akya Kyambo kyamwekele ke muntu ne kwikalwa wayikele muno mwetu.” Ami!

¹⁰³ Petelo watangijilwe kwamba mba, mu Byubilo 2:38, byo twakonsha kutambula Mupashi Wazhila, aye waambile mba, “Lapilai, anweba bonse, kabiji ne kubatiziwa mu Jizhina ja Yesu Kilishitu mu lulekelo lwa mambo enu, kabiji pano aye Tangi ukakusenda kufuma popa.” Ee, akyo kyo kintu kyakuuba. Kitanshi, lapilai bubi bwenu, kubulwa luketekelo, kuuba mba obewa wakana bibye bintu. Lapilai, kabiji ne kubatiziwa, kabiji pano Tangi ukakutangijila kufuma popa. Mwamona, awo ye mwingilo obe. Ke mwingilo obe kulapila. Ke mwingilo obe wa kubatiziwa. Apo ke mwingilo wa Tangi wa kukutangijila kufuma popa, wakutangijila kufuma ku bulume kuya ku maana, kuya ku kwikanya, kuya ku butekanye, kuya ku bulesa, kabiji kuya ku butemwe bwakutemwa balongo, kabiji Mupashi Wazhila wakubika katetesho. Mwamona? Pano obewa ke wi kipimo kya kimono kya Lesa, wi mwanamulume wakine wakwa Lesa, wi mwanamukazhi wakine wakwa Lesa, wafiwa mwi Kilishitu. Amiwa natemwa kyokyo, akwa kufyama mwi Kilishitu.

¹⁰⁴ Ee, Mako watangijilwe na Mupashi Wazhila, pakuuba mba anembe Mako 16, nangwa byonkabyo.

¹⁰⁵ Yoano watangijilwe byo anembele Lumwekesho. Aye watangijilwe ku Tangi. Aye kabiji watangijilwe na Tangi

pa kwamba mba, "Yense ukafumyapo Kyambo kimo kya Mukikye, nangwa kubikapo kyambo kimo pa Kikye, kintu kimo kikafumishiwako, ku lubaji lwanji, ku mufumya mu Buuku wa Bumi."

¹⁰⁶ Pano, mwakonsha byepi kупингакеняапо kintu kingi pa Kyambo kya Lesa, kabiji kasa ukyamba mba ubena kutangijilwa na Mupashi Wazhila? Kechi kibena kulumbulula maana ne, byokiji nyi? Ine, mwane. Kechi kyubiwa ne.

¹⁰⁷ Aye waikala Tangi wami mu bwikal. Aye watangijila kutwala ku Bumi. Aye Iye watangijile ku Bumi, kabiji Ye Bumi bwami. Kwakubula Aye Amiwa kechi njipo na Bumi ne. Kwakubula Aye Amiwa kechi kebapo kintu kikwabo ne. Aye ye byami Byonse-mu-Byonse. Mu bimye bya makatazho, Aye wimana kulubaji lwami. Keesha Aye wapesheshe, leelo wauba kintutu kimo. Kika kyo Nakonsha kuketekela? Kintutu kimo myaka yonse, Jizhina Janji jitakaikwe! Amen. Ee, mwane. Aye wikilaile. Aye ukekyuba. Aye bo Bumi bwami, Aye ye Tangi wami, Byonse-mu-Byonse. Amiwa na muketekela Aye. Amiwa napita mu meseko akonsa. Namuketekela Aye konsetu Nkongya. Nakeba mba anweba mwikyube. Inge waya na nkowa, anweba banabakazhi, muketekelai Aye. Inge waya monka mu tauni, muketekelai Aye.

¹⁰⁸ Amiwa najinga na kimye kimo po Nalangulukile mba Amiwa ne muntu wa waina wa mujisaka, mwayukatu, naya bingi mu bubinda. Nalangulukile mba, "Amiwa ne muntu wakonsha kubula kulubilamo ne, kafwako nangwa umo wa... Anweba kechi mwakonsha kutaya ne. Ba maama bajinga lubaji lomo bena India, kabiji Nakitemenwe bingi kyokyo. Oo, ami! Anweba kechi mwakonsha kutaya mungye ne, Nayuka Amiwa byonji."

¹⁰⁹ Kabiji byo naile nakukokoloka, Amiwa nabepele pacheche ku mukazhami, Namubujile namba, "Wayuka, mutemwe, kyafwainwa kuwama atweba kwisongola pa tweti-fiili mu Tundwe." Mambo, abyo Nkambo byo ambujile kwikyubila.

¹¹⁰ Kabiji Nalangulukile mba, "Pano, pakuya na kukokoloka pacheche, Nasungile mali ami, kabiji Nkamutwala kokwa kulubaji lwa Mpota ya Niagara, kabiji ne kuya ku Adirondack na kwipaya myama pacheche." Mwamona? Nanchi Namutwajile aye ne Billy, aye wajingatu mwanyike mucheche. Kabiji byo Namutwajile na kukokoloka, kabiji kyajinga kimye kyakuya na kwipaya nyama, ne apo, mwayukatu. Nanchi—nanchi Nalangulukile mba kyakonsha kwikala kintu kyawama kyakuuba. Kabiji nanchi Namutwajile aye kokwa, kabiji ne...

¹¹¹ Amiwa na nembele kwi Mr. Denton, mukulumpe wa bagemu. Kabiji twailenga ku Mutumba wa Hurricane. Kabiji Naambile mba, "Mr. Denton, Amiwa mbena kwiya koko, Mbena kukeba kwiya na kwipayapo mbeyala mukimye kya kisalo."

¹¹² Kabiji aye waambile mba, “Oke, Billy, wiye kuno.” Nanchi aye waambile mba, “Amiwa kekala kokwa pa juba ja *kananga-kananga*.” Kyawama, bakazhi ne Amiwa twafikile kokwa juba jimo bukiji, ne Billy, nanchi kazubo kashikilwe. Kwajinga musaku-ta mucheche monka mungye.

¹¹³ Konka, Mulongo Fred Sothmann ne Amiwa ko twaile kechi papita kimye kyabaya ne kabiji twaimene ponka. Aye Mupashi Wazhila, Namumwene Aye kasa aimana ponka, akya Kyeya kya kibobo kasa kibena kwenda mungye, kabiji ne Fred kasa aimana ponkapa. Aye waambile mba, “Iya kuluno lubaji, Nakeba kwamba kwi obewa. Keesha,” waambile mba, “wikale wajimuka, bakuteya kya kufwamo.” Waambile mba, “Wikale ubena kulaba!” Bushe ibyo nyi, Mulongo Fred? Kabiji Naile na kubuula bitota bya bantu abwa bufuku, ku Vermont, Naambile mba, “Kuji kyakufwamo kyo bakuteya; Amiwa kekimona. Amiwa kechi nayuka kwepi kokiji ne.” Kabiji bonka bufuku bwalondejilepo, kyaishile, byokyajinga. Waambile mba, “Akye kyo kyakufwamo kyabikwa.” Ee, mwane. Bino Mupashi Wazhila watangijile byakuba. Kabiji, oo, ami, akya kyajingatu bulongo! Oo, anweba bavula mwi anweba mwikiyuka byo kyajinga. Amiwa kechi nji na kimye kya kwikyamba ne.

¹¹⁴ Bino byo naimene pakyokya kifulo akya kimye, kwatatwiletu kwikala kwatalala aja juba. Mr. Denton waishilenga juba jalondejilepo, Naambile mba, “Wayukatu, mutemwe, kyafwainwa kwikala kyawama inge Najinga na—na ng’endelo yalubilo lubilo pakuuba mba nakutwala kunzubo.” Naambile mba, “Twaubile...Nofile tutwe tu mapeni, kabiji po twisongweletu.” Kabiji Naambile mba, “Twakonsha kwikala na nyama yetu ya kimye kya mashika inge Nakonsha kuya na kwipaya leelo.”

¹¹⁵ Kabiji aye waambile mba, “Kyawama, twajijilatu, Billy.” Waambile mba, “Bino, wavulukanyi, Amiwa kechi nakiyapo mu ao masaka ne,” aye byo aambil. Aye wajinga pepi nobe tweti-faivi mailoshi amwa mumitumba, mwayukatu, kabiji aye waambile mba, “Amiwa kechi nayukapo kintu nangwa kimo pa kikye ne.” Kabiji aye waambile mba, “Nanchi Amiwa . . .”

¹¹⁶ Naambile mba, “Kyawama, pano, mwikivuluka, kyajinga myaka ibiji yapitapo Naipaile aba bambeyala basatu. Akya kyajinga ponka pene peulu ya mutumba kokwa.” Kabiji Naambile mba, “Pano, Amiwa nsakwenda bingi bukiji bukiji kabiji tusakwikala na mbeyala,” kabiji Naambile mba, “tusakwikala na nyama yetu ya mukimye kya mashika.” Kyawama, akyo kyaumvwanyika bingi bulongo, mwayukatu. (Kabiji twatolele bipangwa bifita, kabiji twatola ne malasha a—a kwingijisha mu kimye kya mashika; kabiji nanchi Billy wapoteshe, kabiji Meda ne Amiwa twibitolele mu kimye kya mabanga abufuku byo Nafumine nakwenda.) Nanchi pano Na—Naambile mba, “Kyawama, Amiwa nsakutola buta bwami bwa

laifo, Mbena kuya kukwe.” Naambile mba, “Kuji bingi badiyala kuno, Nsakutanapo umo.” Kabiji Naambile mba, “Mwayukatu,” Naambile mba, “nanchi Amiwa nsakumutana.” Kabiji Naambile mba, “Tusa . . . Amiwa sakubwela mu kimye kicheche.”

Waambile mba, “Oke.”

¹¹⁷ Nanchi, kimye kyo Natatwilepo, kwajinga nobe kwafituluka. Kabiji anweba bantu ba ku New Hampshire, kabiji ne kokwa ku New England, mwayuka byo kikala inge kafwa waikalako, nangwa kuji konse mu mitumba, kechi wakonsha kuyuka ne nkouji ne. Kyo kyonka. Obewa kechi wakonsha kumona kuboko koobe ne. Nanchi pano Natatwile kupitamo mu—mu lubesha wapupilenga, nobe, kunkukuluka, kabiji napichile pa mabwe amikuko kabiji nafikile. Kabiji Namwene kizumbuzumbu, nobe byo mu mutela kuno kwenu. Atweba tumutela, ku Muzhika mba, kisekesa. Bamutela, kokwa mba, bonkwe wa mumitumba. Ye nyama umotu. Ye mpuma, monka mo aikela. Nyama umotu, pepi nobe walepa naini-futu, kabiji wakinemenezhi pepi nobe aduleendi fifite, mapaundi tuu aduleendi. Aye wakilang’enyen mukwakwa, kabiji Nafumishe buta bukiji bukiji, kechi bukiji bukiji bwakuuba mba na mulonze ne.

¹¹⁸ Kyawama, Natezhimukile ponka peulu ya katumba, byo napangilenga yuwe kisekesa, kasa tala ku mabula mo apita, mwayukatu. Namumvwinenga. Wajinga na maulu foolo. Nayukile mba kechi ke nyama wa maulu-abiji ne, wajinga na maulu foolo. Kabiji nayukile mba kechi diyala ne, mambo diyala ukilauka. Kabiji wakonsha kwenda bingi lubilo, nyama wamakabo, mwayukatu, byobya. Kabiji mbeyala ukululula maulu anji inge ubena kwenda. Kabiji nanchi Nayukile mba kisekesa. Kabiji wajinga kunyuma ya kinchi bino Amiwa kechi namumwene ne, poso byo namumwenenga, nishi waya.

¹¹⁹ Kabiji Namwene kusukanya mabula, mwayukatu, ponkapo peulu ya mutumba, kabiji kuya ne panshi bibye, kabiji Amiwa kechi natajilenga jikumbi jaishilenga pa kimye kyonse ne, mwayukatu, kwiya kwa kafwa. Nakunkukulukile mushi, napichile mu kipachiko kikatampe kabiji napichile mu Bintu bikatampe kasa mbena kulondela yuwe kisekesa. Nalangulukile mba, “Nsakumutana pakupitapo kimye.” Nakonsheshe kumona mpuzha, kabiji Na nyemena pampuzha yasutuka, ne kukeketa byobya, kabiji ne kutajisha konse konse, kumona kana Nakonsha kumumona; ne kutelekesha bulongo, kabiji ne kwikila, ne kunkukuluka jibiji. Mwakonsha kumvwa bipupu bibena kuuba kyongo, kulutwe yami, kasa abena kuya. Monai, wapukilenga ku binchi pakuuba mba Amiwa mbule kuyuka koaaya. Monai, wajimukile bingi, wakajijile ku binchi ne kutatula kusapauka ku binchi. Pano wayukile mba kechi Nakonsha kuyuka moaya ne. Oo, Nalangulukile mba, “Oo, nangwa byonkabyo!”

¹²⁰ Kabiji Natatwile kubwela peulu ya mutumba, kabiji Naumvwine kifungo kya mbeyala, jikalala mbeyala mulume. Nalangulukile mba, “Nsakumutana katataka, mulunda, akyo kyawama!” Nanushishe jibiji, kabiji Naileko palutwe pacheche, kabiji Nakeketele tuyukilo tonse ne byonse. Amiwa kechi Namwenepo kintu nangwa kimo ne; naalulukile kubwela mushi, ne kubwela mushi kupichila kulubaji lukwabo lwa mutumba. Kabiji pano Natatwile kumona, nketwele mu kafwa mucheche. Kabiji Nanusheshe jibiji, kifungo kyaumvwanyikilenga mu lubesa kuntu kumo. Naambile mba, “Ine. Pano, kika kyamwekele, mwela waishilenga *kuno* kulubaji, kabiji Naishile... Kifungo kya mbeyala kyafumijilenga kushi *kukwe* kulubaji, kabiji Nakilang’enyenye kuzhokoloka ne mwela wafumijilenga kululwe lubaji. Nanchi Nabwelele konka Nkonaumvwijile bwema pa kimye kitanshi, ne kulondela kufuma konkakwa.”

¹²¹ Kabiji pa kubwela mujishinda, Nakeketele kukilang’anya mutumba, Namwene bipupu byaenda. Kabiji byo Naubile byobya, kintu kimo kifita kyaendele. Nalangulukile mba, “Awa iye.” Nabikile lusanse mu buta, bukiji bukiji, ne kwimanatu nzoo. Kabiji, byo kyaubile byobya, wajinga mulume mfumbo mukatampe, wabaya bingi. Nalangulukile mba, “Awa ye Nakukebangatu, nangwa byonkabyo.” Namulozele mfumbo.

¹²² Nalangulukile mba, “Kyawama!” Amiwa kechi namumwene mba uji na... Kimye kyo namwipaile, kyamwekele... Nawamishe maboko ami na kufyukula mupenyi, ne kumubwezha moekala. Kabiji Nalangulukile mba, “Atotwe Lesa! Nemusachila Anweba, Nkambo Yesu, Anweba mwapa nyama yami ya mu kimye kyamashika. Lutumbijiko lwikale kwi Nkambo!” Kabiji Natolele buta bwami. Nalangulukile mba, “Amiwa nsakubwela japeulu ya mutumba *kukwe*.” Naambile mba, “Tala *kukwe*, mulunda, kikukwila kibena kwiya. Nkyangwamina kufuma muno ne kubwela kwi Meda ne bakwabo.” Naambile mba, “Nafwainwa kupelawizhako.”

¹²³ Peulu ya mutumba po Nakajijile, nakopolwele mabbatani pa konchi wami mukatampe uchila, kabiji Nanyemenenga peulu ya mutumba nobe *bibye*, na kuzhokoloka. Kintu kitanshi mwayukatu, Nalangulukile mba, “Ami, kwepi Nkonaji kuchipukila?” Mwela wajinga wafika kala, binchi kasa bibena kusukana pamo. Nalangulukile mba, “Kwepi Nkonaji kuchipukila?” Naile nakuzhokoloka. Na—Nayukile mba Mbena kuya konka ku Mutumba wa Hurricane. Bino Naimene, kabiji Nasulwijile, Nalangulukile mba, “Lukatazho luji pi papo? Naenda afu awala umo, nangwa fili kotazi, kabiji kechi Namwene aya mpuzha po Nachipukijile ne.” Natajile peulu, kabiji diyala wami kasa akobama. Najingatu pa kifulo kimo. Nalangulukile mba, “Kyawama, kika kyo Najikuuba?”

¹²⁴ Kyawama, Natatwile kuya jibiji. Nalangulukile mba, "Amiwa pakino kimye nsakufika, kechi Namwenengatu ne." Naketelenga kwenda kwami konse kucheche, kasakeketa. Natwajijiletu na kukeba, na kukeba, na kukeba. Aa makumbi aishilenga, Nayukile mba kikukwila kya sino kibena kwiya, kafwa wajinga pansi, kabiji Natatwile kumona. Nalangulukile mba, "Nsakuyako palutwe pacheche," naile kulutwe, kulutwe, kulutwe, kulutwe, kulutwe, kulutwe. Kabiji Nalangulukile mba, "Kyawama, akye ke kyenyi, kyamweka nobe Nakimonapo kala iye mpuzha." Kabiji Naketelenge, ponka pakobekelwe diyala wami. Mwamona?

¹²⁵ Mwayuka kyo Najingapo nyi? Bena India bekitela mba "kwenda kwa lufu." Monai, ubena kwendatu mu kizhingu, na kuzhokoloka. Kyawama, Amiwa nalangulukile mba ne tangi wawaina bingi kyakuuba mba kechi nakonsha kulubilamo ne. Mwamona, kafwako nangwa kintu kimo kyambujile momwa mungye ne, Nayukile jishinda jami ja kulupukilamo. Mwamona?

¹²⁶ Kabiji Natatwile jibiji. Naambile mba, "Amiwa kuuba nauba kikye kilubo ne." Kabiji Nabwela jibiji.

¹²⁷ Amiwa naendele peulu ya mutumba pacheche, pano kyatatwile ne kupumpa. Oo, ami, mabebe konse konse! Kekiye pepi nobe mfishi. Kabiji Nayukile mba Meda wakonsha kufwa abwa bufuku monka mungye, kechi wayukile mwakwilamina ne. Kabiji Billy wajingatu pepi nobe myaka foolo, myaka isatu, wajingatu mwanyike. Kabiji Nalangulukile mba, "Pano basakuuba byepi?" Kyawama, Nafika kuno kwalepa kabiji Nanyata mu mulala wa tubichi tucheche, Nalangulukile mba, "Amiwa nji kuntu kumo mu kikululungwa, kabiji kechi Nakonsha kumona kiji kyonse ne, ke kafwatu konse konse." Amiwa pano nailenga na kuzhokoloka.

¹²⁸ Mwailatu bintu, Nafwijilwe kutana mpuzha ne kwikalala monka, inge kyakuba mba Najinga na muntu umo. Nafwijilwe kwikalala ne kuperembelela kikukwila kyapita, juba jimo nangwa abiji, bino apa nalupukamo. Nachibako musunyi wa diyala... akwa kunyuma yami, ne kutwela, nanja, ne kulubako. Pakuuba kechi wakonsha kuuba kyokyo ne, akwe mukazhobe ne mwaanaa kasa baji momwa mungye, na nkonaika. Mwamona?

¹²⁹ Nanchi Natatwile kulanguluka, "Kika kyo Nakonsha kuuba?" Nanchi Naileko palutwe pacheche. Kabiji Nalangulukile mba, "Pano, pembelela. Byo Naabukile kubushiya bwa kipachiko kitanshi, mwela wafikile mu meso ami, nanchi Amiwa najikufwainwa kwiya ku luno lubaji. Amiwa najikupita ku luno lubaji." Kabiji Amiwa pa kupertang'ana najikufika ne Bintu bikatampe, bino kechi Nayukile nkonajinga Amiwa ne. Naambile mba, "Oo!" Natatwile kumvwa lubazhibazhi. Kabiji Nalangulukile mba, "Pembelakotu ka mineti, Bill, obewa kechi walubilamo ne,"

kweseka kwijimbaika amiwa mwine. Obewa kechi wakonsha kwijimbaika ne. Ine, ine. Aya milanguluko ya mukachi ikubuula mba waya mungi.

¹³⁰ Oo, obewa—obewa waeseka kwamba mba, “Oo, Amiwa napuluka, Amiwa ngya ku kipwilo.” Kechi usakamane ne, obewa pembelelatu pa kufika payewa mwanya walufu, kabiji obewa ukayuka mba ke kintu kyapusanako. Milanguluko yobe ya mukachi ikubuula. Kintu kimo mukachi nkobe kikubuula mba waya mungi. Mwamona? Obewa uyuka mba inge nafwa kechi nakonsha kukumanya Lesa wazhila ne. Nobe byonka byo twamumwene Aye bufuku bwapita, kyakuuba mba ne Bamalaika bazhila bavweta kilungi kyabo pakuuba mba bemane ku meso Anji. Obewa ukemana byepi pangye ya Mashi akwa Yesu Kilishitu pakuuba mba wivwete?

¹³¹ Nalangulukile mba, “Oo, Amiwa nakonsha kwi kyuba.” Natatwile kuya. Kabiji Nataine kuuba mba Natwajijiletu na kumvwapo Kintu kimo. Nanchi Amiwa lubazhibazhi lwakwachile. Kabiji Nalangulukile mba, “Pano, inge Nauba kyokyo, Amiwa nsakwikalatu bipimvwa bipimvwa.” Abyo kimye kyonse muntu walubilamo byobyo oba, aye wikalatu waabenamo momwa mungye. Nanchi aye wakonsha kutola buta bwanji, wilonza ayemwine; nangwa wapona mu kimbo ne kwimokola mukupa wanji, kabiji walala ne byobya, aye ukafwila ponkapa. Nanchi Nalangulukile mba, “Kika Amiwa kyosakuuba?” Nanchi Natatwile kwenda kuya kulutwe.

¹³² Kabiji Natwajijiletu na kumvwa Kintu kimo kasa kyamba mba, “Amiwa ne Bukwasho bujipo mu kimye kya makatazho.” Amiwa natwajijiletu nakwenda.

¹³³ Nalangulukile mba, “Pano, Amiwa nayuka mba Natatula kuya mungi, Mbena kumvwa Jiwi jibena kwamba kwi amiwa.” Natwajijiletu na kuya kulutwe. Natatwile kuuba mba, “*swee, swee, swee*,” na kwita mulozhi, mwayukatu. Nalangulukile mba, “Pano, Amiwa kechi nalubilamo ne. Obewa wayuka pa kifulo po uji, mulunda! Kika kyashupa kwi obewa? Obewa kechi wakonsha kulubilamo ne. Obewa wi—wi kibinda wawama bingi, obewa kechi wakonsha kulubilamo ne.” Nakwambatu-amiwa mwine, mwayukatu, na kwijimbaika amiwa mwine.

¹³⁴ Obewa kechi wakonsha kwijimbaika ne. Mwine mukachi *mumwe* muji ka jiwiло kacheche kabena kuzhokoloka, kasa kamba mba, “Mulunda, obewa walubilamo kabiji wayuka mba byokiji. Monai, obewa walubilamo.”

¹³⁵ Natwajijiletu na kwenda. “Oo, Amiwa kechi na lubilamo ne! Nsakwikalatu bulongo. Amiwa nsakutana jishinda ja kuyamo.” Bintu byatatwile kumweka byalubakana, mwela walekele. Sino watatwile kupona, tu sino tuchecche, twitutela mba, “ku misaila.” Nalangulukile mba, “Mukazhi ne mwaana! Amiwa kechi . . .” Nalangulukile mba, “Oo, ami!”

¹³⁶ Lutunanwa Naumvwine Kyokyo ne jikwabo, amba, “Amiwa ne Bukwasho bujipo mu kimye kya makatazho.” Kabiji Amiwa najinga wamwingilo wa Mamboawama pakyokya kimye, kasa nsapwila monka muno mu tabbanako.

¹³⁷ Nanchi Nalangulukile mba, “Kyawama, kika kyo Nakonsha kuuba?” Naimene, nakeketele konse konse, kabiji kwajinga kafwa waikejileko jimo. Ami...Akya kyajinga ikyo. Kafwako kintu kyakonsha kubiwa pakyokya kimye ne. Nalangulukile mba, “Oo, kika kyo Nakonsha kuuba?” Nalangulukile mba, “Mwane, Amiwa kechi nafilikamo kwikala na bumi ne, Amiwa naikesha wicketekela-mwine. Najikulanguluka mba Amiwa ne kibinda, bino Amiwa kechi byonji ne.”

¹³⁸ Kabiji, mulongo, Amiwa kimye kyonse naikala wakumuketekela Aye. Kulonza, Amiwa njina byanembwa kokwa. Kabiji fuji wamasabi, Amiwa ne umo kamulanda, bino Amiwa kimye kyonse naikala wakumuketekela Aye. Kuloza, Amiwa ne kamulanda kulonza, bino Aye wandengela amiwa kwikala wakifya mutanda yonse. Mwamona? Kulonza diyala, sebeni, mayadi eiti aduleendi. Njina na buta bwaipaile satefaivi mitwe kwakubula kutupilapo nangwa lupolopolo umo ne. Anweba tangaitu kyokyo kuji konse konse, inge mwakonsha. Mwamona? Kechi ami ne, ke Aye. Amiwa na Muketekela.

Byo Najinga, Nalangulukile mba, “Kika kyo Nakonsha kuuba? Kika kyo Nakonsha kuuba?”

¹³⁹ Nalamine...Akyo kasa kifwenya pepi, pepi, “Amiwa ne Bukwasho bujipo mu kimye kya makatazho, Bukwasho bujipo.”

¹⁴⁰ Nalangulukile mba, “Bushe Lesa ubena kwamba kwi amiwa?” Navujile kisochi kyami. Najinga na kisochi kyakwenda nakyo, kitambala kichila kyapombwako kuzhokoloka. Amiwa ne kitujile panshi. Navujile konchi wami, wajinga watalala. Kabiji Natujile konchi wami panshi, natujile buta bwami ne bukungikile kulubaji lwa kinchi. Naambile mba, “Taata Wamwiulu, pano Nafika pa kipimo kyakila pa bumuntu bwami, Amiwa mbena kumvwa Jiwi kasa jamba kwi amiwa. Yenu Anweba nyi?” Naambile mba, “Nkambo, Amiwa nsakuswa kwi Anweba amba Amiwa kechi ne kibinda ne. Amiwa kechi byoji ne, Ami—Ami kechi natana jishinda jami ne. Anweba kwashai amiwa. Amiwa kechi nafilikamo kwikala na bumi ne, kabiji kasa nguba bintu byo Nauba, pa kwiya muno kabiji kasa ndanguluka mba Nayuka byavula bingi kyakuuba mba kechi nakonsha kulubilamo ne. Amiwa ne mukeba Anweba, Nkambo. Mukazhi wami ke mwanamukazhi wawama. Mwaana wami, nsongwalume wami mucheche, bainanji bayakala, kabiji aye ubena kweseka kwikala inanji kwi aye, kabiji Amiwa popo namusongolatu. Kabiji uji muno, na mwaana, amwa mungye, bonse bafwe bufuku buno. Awa mwela, usa kwaluka kubwela panshi ya zilo na teni, kabiji kechi basa kuyaka byo bafwainwa

kwikalala ne. Basakufwa bufuku buno. Kechi mwibaleke bafwe ne, Lesa. Twalai kobaji, pakuuba Amiwa mone mba kechi bafwa ne. Amiwa na lubilamo! Amiwa na lubilamo, Lesa! Na—Nakakalwa kutana jishinda ja kubwelelamo. Kechi Anweba mwakonsha kukwashako amiwa nenyi? Kabiji ndekelaiko mambo, namambo ajishinda ja kwiketekela-amiwa mwine! Amiwa kafwako kyo nakonsha kuuba kwakubula Anweba ne, Anweba yenu Tangi wami. Anweba kwashai amiwa, Nkambo.”

¹⁴¹ Amiwa naimene, kabiji Naambile mba, “Amena.” Natolele katambala kami; konchi wami, na mutolele; na mvwala kisochi; natolele buta bwami. Naambile mba, “Pano Amiwa nsakwibika amiwa mwine mujishinda jafwainwa jo Nayuka kuyamo, buyuke bwami bwakila kuwaina; kabiji Amiwa nsakuyatu kulutwe mu jimo, mambo Amiwa mbena kwenda na kuzhokoloka mukizhingu pantu pamo, Amiwa kechi nayuka ne kana kwepi. Bino Amiwa nsakuya jishinda Anweba jo musakumbula, Nkambo Lesa, Tangi wami.”

¹⁴² Natatwile kwenda *jije* jishinda. Naambile mba, “Aje ijo, kabiji Nafwainwa kwilengela amiwa mwine kwiketekela. Amiwa mbena kuya *jije* jishinda. Amiwa mbena kuyatu kulutwe *jije* jishinda. Amiwa kechi nsakuchipauka ne, Amiwa mbena kuyatu *jije* jishinda. Nayuka mba Amiwa njitu bulongo. Amiwa mbena kuya *jije* jishinda.” Inge Naji naile mujoja jishinda, Nafwaijilwe kuya kungi ku Canada. Mwamona?

¹⁴³ Ponkapotu Naumvwine kintu kimo kyakwata pa kipuzhi kyami, kuboko, naumvwine nobe kuboko kwa muntu, nanchi, bukiji bukiji naalulukile kuuba mba mone. Kechi kwajingapo nangwa umo waimene popa ne. Nalangulukile mba, “Kyajinga kika kyo?” Uno ke Baibolo walala kumeso ami. Lesa, Tangi wami ne Chibishi wamambo, waimana pano. Natajiletu peulu. Kabiji ne kubwela *jije* jishinda, awa kafwa wafuminepo kubwela kunyuma kya kuuba mba Nakonsheshe kumona kyaamba peulu ya Mutumba wa Hurricane. Nailenga na kufumako kwi akyo, mwaila buyuke bwami bwabukibinda, Nailenga na kufumako kwi akyo, kyailenga nakupwa kimye ke mabaanga abufuku pakyokya kimye. Naalulukile bukiji bukiji, ne kwitazha amiwa mwine nobe *bibye*. Natolele kisochi kyami ne kusutula maboko ami, Naambile mba, “Tangijila, Lesa, Anweba mwi Tangi wami.”

¹⁴⁴ Amiwa natatwileko. Nailengatu kulutwe kwakubula kuzhinauka kabiji bintu byonse byailenga monka, kulutwe ne kulutwe. Nanchi pafichile. Badiyala bakilaukilenga kulutwe yami, ne bintu byonse. Amiwa kechi nalangulukilengapo nangwa kimo ne kanatu kwilama amiwa mwine kasa ngya mujishinda jimo, na kuya kuyuwe mutumba.

¹⁴⁵ Kabiji Nayuka inge Nakonsha kufika ku kyaamba, Mr. Denton ne Ami...Ami na kwashang’ene kubika mulaini

pa yoya nsulo. Twafumishe tambo ya telefoni kufuma ku Mutumba wa Hurricane, kuyatu nakufika pepi nobe fili na afu nangwa mailoshi foolo, kufikatu ne kukamba. Kabiji waile kufikatu ne kujishinda ja jicheche, bino, sino wajingamo kechi mwakonsha kumonamo mu kajishinda ne. Mwamona? Kabiji mwela wapupilenga ne bintu byonse, kwajinga kwafituluka kabiji mwela wasino waponenenga, kuya kulutwe, kechi wakonsha kuyuka ne kouji ne. Kyawama, kintutu kimo kyo Nayukile kuuba, panyuma yakufita, kabiji kechi Nayukile... Nayuka mba Nailenga kasa ntala kuntu kumo, kabiji nafika ne kumutumba. Mambo Nafwaijilwe kuya ku mutumba, kabiji kyaamba kyajingatu ponka peulu ya mutumba, kabiji Najinga na sikisi mailoshi pakuuba mba kafike ponka. Langulukaitu, aka kafwa kufumamo kubwela kunyuma, sikisi mailoshi, jisotu jimo, poso Nakonsha kwikimona!

¹⁴⁶ Kabiji pano Na—Nakwachile laifo wami mu *kukwe* kuboko, kabiji ne kukwata *kukwe* kuboko peulu, mambo Amiwa na lamikile awa—awa waya ku binchi nobe yewa ubena kuya kunshi, mawaya a telefoni kufikatu ne kukanzubo, nanchi aye wisambanga na bakazhi banji, kabiji ne kwita kufuma kokwa, kufuma ku mutumba. Kabiji Amiwa naji wakumukwasha mba kiye kulutwe kimye kya kisalo. Kabiji Najinga na kuboko kwami peulu nobe *bibye*, kasa ng'amba mba, "Anweba Lesa, lekai kwate kuyewa lutambo." Kwenda, kabiji mukoko wami wajinga waumvwanyika kukatazhwiwa, kukoka, Amiwa kechi nakonsheshe kwi kikwata ne, kabiji Nalekelengako. Kabiji Napipwilenga buta kabiji ne kwibubika *byobya*; na bwela panyuma tampulo yavula kyakuuba mba Ushinikishe kwakubula kwikitupila ne, pano na sutula kuboko kwami peulu, na tatula kwenda, na kwenda. Ke bwijishe, mfishi, mwela kasa abena kupupa. Oo, Nakonsheshe kukwata ku musampi, Ne kwamba mba, "Byo kiji! Ine, kechi byo kiji ne." Oo, kipana... Kechi mwikileke kipane mvumino ingi ne.

¹⁴⁷ Pakupitapo kimye, kimye kyo Naubiletu mba pano ndeke, kuboko kwami kwaimbile mu kintu kimo. Oo, ami! Amiwa na mweka, kimye kyo Najinga waluba. Nakwachijile kuyewa waya. Naponeshe laifo panshi, na mvujile kisochi kyami kufuma ku mutwe, kabiji Naimene ponkapa. Naambile mba, "Anweba Lesa, ng'umvwino byo ikala yawama inge watulukwa, panyuma ya kulubilamo." Naambile mba, "Konka ku mpelo ya yuwe waya, Amiwa kechi nsakulekelako ne. Amiwa nsakukwachijilatu kuyuwe waya. Usa kutangijila kutwala ako panopantanda bo natemwa kobalala, konka kwa. Mukazhi wami ne mwaana, nangwatu byonkabyo, kechi nayuka Amiwa nkoji ne, kechi nayuka bya kubaza mujilo ne, kwakubula kuyuka kyakuuba, mwela wapupilenga, kabiji ne misampi ya binchi nayo ibena kusukana kabiji ne kumokoka ku binchi." Amiwa kechi nakonsheshe kuleka kuyewa waya ne. Nakwachijile yewa

waya poso byo atangijile amiwa kuya kokwa kwajinga booba bonatemwa panopantanda.

¹⁴⁸ Akya kyajinga kya kupitamo kyatama bingi, kabiji ke kya kupitamo kyabaya kya kutana jishinda ja kulupukilamo, bino bibye kechi byafika ne ku afu wajashi jonse ne. Juba jimo na lubijilemo mu mundengamambo. Nailenga ku kipwilo kimo ne kikwabo, na kukeba kutanapo Kintu kimo. Amiwa naile ku Balama juba-Jasabando, bambujile mba, "Ulamenga Sabando, uleke ne kuja nyama." Naile ku kipwilo kya Baptist, kipwilo kitanshi kya Baptist, waambile mba, "Waimanatu ne kwibabuula mba waketekela mba Yesu Kilishitu ye Mwaana wa Lesa, kabiji Amiwa ka kubatizha, byokiji." Kechi kwajingapo kintu nangwa kimo ne. Pakuuba juba jimo, kufumatu mu kanzubo kacheche kamalasha, Nasutwile maboko ami peulu, Amiwa na kwachilepo Kintu kimo; nangwa, Amiwa ng'ambe mba, Kintu kimo kyakwachile. Kyajinga Ndonda ya bumi, aye Tangi. Kabiji Aye watangijila kufika ne pano, Amiwa kechi kafumyako maboko ami ku yewa Waya ne. Amiwa nakwachijila maboko ami kwi Aye. Lekai bisho, madinominesheni obe kyonse kyobakeba kuuba, Amiwa nakwachijila ku Tangi. Mambo byonse biji panopantanda kabiji ne byonse biji Mwiulu, byalumbulula buwame kwi amiwa, biji kumpelo ya yuwe Laini. Aye wandeta mu mutende kufika ne pakino kimye, Amiwa kamuketekela Aye mulwendo lwashalako. "Inge Aye Mupashi Wazhila waiya, Aye ukekala tangi wenu kabiji ne kwi mutangijila mu byonse . . ."

¹⁴⁹ Balunda, Wandeta pano Amiwa ponji leelo. Wandengela amiwa kwikala bino Byoji. Nakonsha kwimubuula Ye na lusekelo. Ye yenka Tangi ye Nayukapo kintu kimo, mambo a panopantanda nangwa Akwa kwiulu. Aye ye Tangi wami inge Naya mu bubinda. Aye ye Tangi wami inge Naya nakwipaya masabi. Aye ye Tangi wami inge Mbena kwisamba na muntu umo. Aye ye Tangi wami inge Amiwa mbena kusapwila. Aye ye Tangi wami kimye kya Kulaala.

¹⁵⁰ Kabiji inge Nafika pa kimye kya kufwa, Aye ukemana ku mukola. Aye ukatangijila kwabuka kuya mubushiya. "Amiwa kechi kachina nangwa kimo kyatama ne, mambo Anweba muji ne amiwa. Wenu mukombo ne koto Yenu, bikangolola kabiji ne kutangijila kwabuka bushiya bwa mukola."

Twayai tulombe.

¹⁵¹ Taata Wamwiulu, Nasata bingi pa Tangi, Umo Yenka utangijila. Oo, bimye bimo, Taata, Amiwa kechi na mumvwa kwipi ne amiwa ne, Ngikala wa kuchiina. Namukeba Aye pepi ne amiwa mambo Amiwa kechi nayuka kana kimye ka Amiwa kyo nkanyemena ku mukola. Amiwa na mukeba Aye kwikala kwipi ne amiwa. Kechi mundeke amiwa ne, Nkambo. Amiwa kuuba naamba ne, Amiwa kuuba nasapwila ne, Amiwa kuuba naya

mu bubinda mungye ne, Amiwa kuuba naloba masabi ku kitulu ne, Amiwa kuuba na endesha motoka wami ne, kechi kujipo kyo nakonsha kuuba Amiwa kwakubula Anweba ne. Anweba mwi Tangi wami. Njibingi Nalusekelo kwamba ku kino kipwilo bufuku buno, na mambo Anweba byo mwatangijila mu byonse bye bintu, Anweba byo mwandeta amiwa!

¹⁵² Amiwa nalangulukilenga juba jikwabo; kechi kyakila pamyaka icheche yapitapo ne, kasa naimana kuno mu mukwakwa, kabiji mambo akuuba mba kisemi kyami kyaubile kintu kyatama, kechi kwajingapo nangwa umo wakwamba kwi amiwa ne. Amiwa najinga wabujilwa lumvwang'ano lwa balunda. Kafwako nangwa muntu umo wajinga na kyakuuba kwi amiwa ne. Baambanga mba, "Bashanji bakitomi." Kabiji, Nkambo, mwamwene mba kechi kujipo nangwa umo wakonsha kwamba kwi amiwa ne. Kabiji Natemwa bantu. Bino juba jimo byo nakwachile awa Mulaini! Pano Nalanguluka namba, Nkambo, Nafwainwa kufumapo kuya mungye na kukokolokapo pachechetu. Kika kikyubile? Kechi bumuntu ne, kechi kufunda ne; Amiwa fwabyo byonse. Pakuuba kyajinga Anweba, Nkambo. Anweba, Nkambo. Anweba mwandengela kwikalala na kimiko kyafika kuzilo, Anweba mwaswisha amiwa kukwata masabi akatampe, mambo Anweba mwayuka mba Amiwa nakebelenga kwikyuba. Anweba mwapa bataata ne bamaama. Anweba mwapa balango ne banyenga. Anweba mwapa bumi bwalumbuluka. Anweba mwapa mukazhi. Anweba mwapa kisemi. Anweba yenu Tangi wami, Nkambo. Lekai kwate kuboko Kwenu, kechi mundeke ndekeleko ne. Inge kuboko kumo kwaikala kwakooka, Amiwa kapipuzhanyanga maboko. Nkwashai, Nkambo.

¹⁵³ Kabiji pano lekai umo uji muno akwachijile aya Ndonda ya bumi imotu, Nkambo, aye Mupashi Wazhila ao uji Bumi bwetu, nsulo ipana-Bumi. Kabiji lekai Etutangijile atweba bonse kuya ku yoya Ntanda ya lusekelo kubushiya, ako byakumana bya bumi byapwa kabiji mingilo yetu panopantanda ya ubiwa, kabiji nanchi akwa kechi kukekala kukota ne, kafwako bantu bakokelela ne, kafwako mafuku akumvwa kukoka ne, kafwamo kujila ne kulomba ne, kafwako kwita bantu kubitapisho ne, pakuuba atweba tukekala banyike myaka ne myaka, misongo ne bulanda kechi bikekalako ne. Amwa kechi mukekalo bubi ne, kabiji tukekala mu bololoke bwa Lesa mankulo onse akeya, kupita mu Peenape ubula kupwa. Kiswishai, Taata.

¹⁵⁴ Kabiji pano, Taata, inge mujipo umo muno bufuku buno ukyangye kukwata aya Ndonda ya bumi, lekai be Butaane ponka pano. Kabiji lekai Mupashi Wazhila Awo watangijile amiwa... Kabiji Naamba kufuma mu muchima wami, na kuboko kwami kwakwata pa Kyambo Kyenu, Aye kimye kyonse wikalatu waoloka. Amiwa bimye byavula ngya mungi. Pakuuba Aye wikala bulongo. Mulekai Aye ekale ne amiwa, Nkambo. Lekai

amiwa ngikale Nanji. Kabiji lekai bakwabo muno, babula kumuyuka Aye bufuku buno, lekai bakwate kuboko Kwanji kubula kwaluka, kuuba mba batangijilwe.

¹⁵⁵ Kabiji juba jimo tukafika ku mukola. Lukekala na kafwa alwa lukeelo, ne alo. Kalunga kakala kakapita, Yondano wakala, manyaki abena kwiya lubilo, lufu lubena kufumyamo bumi mwi atweba. Bino, Lesa, Amiwa—Amiwa kechi kachiina ne. Amiwa ne kipwishishe myaka yavula yapita kunyuma. Amiwa kebatu kufumyako kipopo ku mutwe wami, nobe mushilikale wakondo, ne kwaluluka, kutala kunyuma ya jishinda pakuuba mba mone kwepi awa Mulaini ko atangijila kuya. Kumona jiisaka jonse jo Napitamo, kabiji ne byonse bipupu bya miba byaasana, kabiji ne mulumba yense wa mabwe ye Ne kweseleko, bino kasa nakwachijilatu Waya. Nobe Anweba byo mwaambile, byaubile awa wasapawilo:

Bamo kupita mu meema, kabiji bakwabo
kupita mu tuyulo,
Bamo kupita mu meseko azhika, bino bonse
kasa bapita mu Mashi.

Kabiji Amiwa nakeba kutola *Iye*, Mpoko yakala papo, ayo ya pokolola mu jishinda jonse, kabiji ne kwi Ibwezha mu kikwama Kyakyo, ne kubijika mba, “Taata, tumai bwato lukeelo luno, Amiwa mbena kwiya ku Nzubo.” Anweba mukekala konka, Nkambo. Anweba mwikilaile. Anweba kuuba mwakakalwa ne.

¹⁵⁶ Mpeshai yense uji muno pa kino kimye. Kabiji inge kechi bayuka mwa kukwachila yuwe Mulaini ne, kabiji kechi ba Kimukwatapo ne, lekai maboko azhila asutulwe pano, maboko abena kukeba, maboko abena kukabila, kabiji kwatai Ndonda ya bumi isakwibatangijila ku kyakukabila kya pa muchima wabo, mutende walumbuluka kabiji wafikilamo, nkokolokai mwi Kilishitu.

¹⁵⁷ Na mitwe yetu yakunama, kwakonsha kwikalapo maboko akonsha kusutulwa ne kwamba mba, “Ndekai. Kwate kuboko kwami”? Oo, Lesa emupeshe.

Jishinda byo jibena kuya na kuuma, Nkambo
wawama, fwenyai kwipi,
Bumi bwami byo kebuye nakupwa;
Pa mukola Nkemana,
Tangijilai kulu kwami, kwachijilai kuboko
kwami,
Tolai kuboko kwami, Nkambo wawama,
twajijilai na kutangijila.

¹⁵⁸ Kwakonsha kwikalapo kuboko kukwabo kwakusutula peulu, ne kwamba mba, “Nkambo, Amiwa nakeba kumvwa kukwatwa kwa Ndonda ya bumi bufuku buno. Amiwa nsaka kumvwa mba Kilishitu wandekelako mambo ami, kabiji Nakeba kwikala kilengwa kipyia kufuma ku uno awala”? Lesa emupeshe.

Kwakonsha kwikalapo mukwabo wakwamba mba, “Lekai ne mukwate Anweba, Nkambo. Lekai ne lekeleleko amiwa mwine?” Lesa akupeshe, nyenga. “Lekai ne kaane amiwa mwine, ne kwiyitulwila, Nkambo, mwi Anweba.” Lesa emupeshe. Kabiji Lesa emupeshe. Abyo ibyo. “Lekai ne kaane amiwa mwine, Nkambo. Lekai ndubeko.” Lesa akupeshe, mulongo. “Ndekai...” Lesa akupeshe, nyenga. “Lekai taye maana ami onse.” Lesa akupeshe, nyenga. Kechi muketekele mu mitanchi yalengwa-na bantu ne. Londelai aye Tangi, Aye ukemutangijila mu Bukine bonse. “Ntangijilai, Nkambo Yesu, ntangijilai.” Lesa emupeshe kunyuma koko. Oo, kuji maboko avula bingi asutulwa, abena kukeba lupulukilo. Pakino kimye byo tubena...

¹⁵⁹ Kitapisho kuno, kuuba waita kitapisho ne, mambo bantu baikala ponse ponse. Bino Aye uji monka muno. Anweba mwayuka bingi bulongo, byo mwajikusutula maboko enu, kintu kimo kyakubiwa mu muchima wenu. Yesu waambile mba, “Aye umvwa Byambo Byami ne kwitabila mwi Aye Watuma, uji na Bumi bwa myaka.” Obewa washiniinwa nyi? Nanchi kuji kizhiba kuno kyayula na meema. Kusakwikala kimye kyabaya bingi kya lubatizhilo. Twayai tulombe.

¹⁶⁰ Taata Wetu Wamwiulu, ino yachibaika-Mbila bufuku buno kufuma ku jowi ja kuluka, Mupashi Wazhila wajikufwainwa kuyapo kuntu kumo. Waji kuya konka ko Baji kumutuma, kabiji kuji bavula, Nkambo, bufuku buno, bamo nobe fifitiini nangwa tweti bajikusutula maboko abo, amba babena kukeba Tangi. Bavuluka mba babena kwijimbaikatu abo bene. Babena kweseka kwamba mba “Amiwa jitu bulongo,” bino mwiine mukachi kabo bayuka mba kechi byo baji ne. Kabiji babena kukeba kwimumvwa Anweba, Nkambo. Babena kukeba Tangi. Babena kukeba kufwachika. Anweba kechi muvujilwa na bintu ne. Babena kukeba kufwachika pa lulwe lwendo. Abo kechi bayuka byakwenda pakuuba mba bakafike kokwa ne. Kafwako nangwa umo wayuka mwakwibatwajila kokwa ne; Anweba yenu Yenkatu. Babena kwiya ku Tangi wanengezhiwa na Lesa, ye Mupashi Wazhila. Basutula maboko abo.

¹⁶¹ Anweba Mupashi Wazhila ne Tangi, ikilai pobaji. Lekelai bubi buji bonse. Balekelaito mizhilulwila yabo. Batwezhai mu Mubiji wa Kilishitu bufuku buno, mo bakonsha kumvwa bulume bwa Lesa kupita mu Mulaini abo bukebatangijila kuya ku Yodano, kabiji ne kwabuka Yodano kuya ku Ntanda ya mulaye. Lekai balondeletu kunyuma ya Kyambo. Akyo Kyambo kyaamba mba, “Lapilai, ne kubatizhiwa mu Jizhina ja Yesu Kilishitu.” Lekai kechi beseke kwikyubila mujishinda jikwabo ne. Lekai balondele ponka panyuma ya Kyambo, mambo Aye Iye ukebatangijila. Ayo—ayo yo tampulo ya kukajila poso twa mukwata Tangi. Kiswishai, Nkambo. Lekai bekale Benu. Baji mu maboko Enu pakino kimye, nobe bya bunoshi, kafwako muntu nangwa umo wakonsha kwibafumyamo

ne. Naketekela mba Anweba musakwibasenda, nobe bantu bapuluka. Naketekela mba baji kusutula maboko abo, kechi baji kufwainwa kuuba kikye pa bunke bwabo ne kanatu Kintu kimo kyaamba kwiaabo. Awo wajinga Anweba, Mupashi Wazhila kabiji Tangi.

¹⁶² Babena kumona kimye kupwa, kafwa ubena kwiya panopantanda, bisho bikatampe kabiji—kabiji bintu byonse bibena kukwatakana pamo, bipwilo bibena kubungakana pamo, kasa biija pamo. Kabiji, Anweba Lesa, byo babena kweseka kwamba mba, "Bonse baji na byapusanako bakafuma kuno ne kuya ku Alaska." Kabiji ne bintu byonse byo babena kuchinisha, kechi bintu bipyia kwi atweba ne, Tangi mukatampe witumwesha byobyo mujishinda ja Kyambo. Atweba tubena kupitatu kulubaji lwa Bibye.

¹⁶³ Lesa Taata, Anweba mwaji kwamba kwi abo bufuku buno, kabiji Amiwa ne bapana kwi Anweba nobe bya bunoshi bya Kyambo. Mu Jizhina ja Yesu.

¹⁶⁴ Pano, byabikwa pano pa desika, Taata, mu tutambala, ke bya bantu bakolwa, mwaana umo mucheche, kapepo, maama umo, nyenga umo, mulongo umo; ne tubikome twasuki twabikwa mu mitwe yabo. Kabiji pano Nebikwata kwibileta kwipi kwi amiwa. Pano, twafunjishiwa mu Baibolo mba basendele tutambala ne maepulo kufuma ku mubiji wakwa Paulo, kabiji ne bantu bakolwa babukilwe, mipashi yatama yalupukilemo mu bantu. Pano twavuluka, Nkambo, amba Paulo wajinga muntu, aye wajingatu muntu. Pakuuba kyajinga kushingwa kwa manyi kwa Mupashi Wazhila kwajinga payewa wapesheshe tutambala, kabiji ne lwitabilo bantu lo bajinga nalo amba ye mutumwa Wabo. Pano Paulo wafumishiwa kwi atweba, bino kechi Tangi ne, Aye po akiji. Kabiji, Lesa, Nalomba mba Anweba musakupesha tutwe tutambala, kabiji lekai Tangi ebatangijile kuya ku mpuzha, akwa kwipaana konsetu.

¹⁶⁵ Twabulwa ne jikwabo kuuba mba kimye Isalela kyo alondejilenga Tangi wabo, kabiji bafikile konka ku Yodano, konkakwa (nangwa mba) ku Kalunga Kachila. Monka mu ndonda ya mwingilo baimikilwe, kabiji Tangi wibatangijile kufika konkakwa. Kika? Pakuuba mba amweshe lukumo Lwanji. Kabiji luketekelo lonse byo Iwapwile, pano Lesa watajile pansi kupichila mu Mumbulungwa wa Mujilo, kabiji ne kalunga kalufu kakala kaumvwine moyo ne kubwela kabwelele kunyuma, kabiji ponkapa jishinda jalengelwe ja Isalela ja kwabuka kuya mu ntanda ya mulaye.

¹⁶⁶ Kyakine, Nkambo, Anweba mukijitu Lesa umo. Abo bantu kape Benakilishitu, kape baji monka mujishinda ja mwingilo, bino baletwa mu kikye kifulo kyazhobakana amo misongo mo ibazhobakanya. Talai kupita mu Mashi akwa Yesu bufuku buno, awa diabola usakuchiina, usa kubwela panyuma, kabiji baana

Benu basakupita kuya kubushiya bwa mulaye bumi bwawama. Kiswishai, Taata. Amiwa ne bituma kufuma ku mubiji wami kuya kuwabo, mu Jizhina ja Yesu Kilishitu.

¹⁶⁷ Amiwa nasutula kino kipwilo ku meso Enu, konka ku Iwitabilo Amiwa ne batwala kukitapisho kya lukumo kya kwa Lesa monka Mwiulu. Mambo akukabila konse kwa misango, kyonse kyo bajinakyo kyatama, kyonse kyatama mu bumi bwabobo paji ponse, Lesa, batokeshai, balulai bekale ke Benu. Babukai, Taata. Kabiji lekai abwa Bulume bwasangwile Yesu kufuma mu kilende, sangululai mibiji yabo ya lufu kabiji ne kwi balenga kwikala bilengwa bipywa mwi Kilishitu. Bapai bumi bwawama ne bulume bwa kwimwingijila Anweba.

¹⁶⁸ Mvulukai amiwa, Anweba Nkambo. Amiwa ne kalume Wenu. Kwashai, naimana na kukabila milombelo. Kabiji Nalomba mba Mupashi Wazhila usa kwitutangijila ne kwitwingijisha, kabiji ne kwitutangijila poso juba jo tukamona Yesu Kilishitu kilungi ne kilungi pa kimye kya Kwiya Kwanji kwa lukumo byo tukasambaka Nanji mulwelele kimye kya Kushikulwa. Mu Jizhina ja Kilishitu twikipuzha. Amena.

Amiwa namutemwa Aye, Na... (Nobewa nyi?)
 Mambo Ye mutashi kutemwa
 Kabiji wapotele lupulukilo lwami
 Pa Kalvali pa kinchi.

¹⁶⁹ Pano, inge kechi mwitemwa anweba bene na bene na ye mumona ne, mukamutemwa byepi Aye Ye mwabula kumona? Pano inge tubena kwimba *Amiwa Namutemwa Aye*, twayai tupane ku yetwaikala naji lwimu lwa mu kuboko lwa butemwe.

Amiwa namutemwa Aye...

Lesa akupeshe...?...Lesa akupeshe...?...Lesa akupeshe...?...Lesa akupeshe...?...Lesa akupeshe, Mulongo Neville...?...Uuu. Lesa akupeshe...?...

Pa Kalvali pa kichi.

Pano twayai tusutule maboko etu kwi Aye.

Namutemwa Aye, Namutema Aye
 Mambo Ye wajinga mutanshi kutemwa
 Kabiji wapotele lupulukilo lwami
 Pa Kalvali pa kichi.

¹⁷⁰ Lwimbo wawama, mwakonsha kutemwa kuteleka ku umo nyi? Nabulwa mba tuji na utangijila nyimbo na nyimbilo ya kisapwishi kufuma ku Indianapolis. Naketekela mba wimba pa Cadle Tabernacle. Abyo ibyo nyi? Kijitu bulongo, mwane. Akyo kyo kifulo kyanji ku Cadle Tabernacle. Baanga bavuluka E. Howard Cadle? Oo, ami! Lesa kokoloshai mweo wanji wawama. Aka kamujila kimenge ka mulwelele, mwanamukazhi Ye natemwanga kumvwa kwimba, kukilatu pa bantu bonse bo Naumvwapo kwimba mu bumi bwami, wajinga Mrs. Cadle, kasa

abena kwimba, “Ere pakufuma mu nzubo yobe lukeelo luno, bushe waji kulangulukapo kulomba mu Jizhina ja Kilishitu Mupulushi wetu, nobe Jikebo leelo?”

¹⁷¹ Ponka pa bushiya bwa mukwakwa popa lukeelo lumo, mu nzubo ya icheche ya bibamba-bibiji, Naimene, na twelelenga mukachi na kubaza mujilo. Kitofu kyakakelwe kwambuka. Kabiji Naesekele kwikyambula, kabiji mwela waishile, waululwile byobya bintu mu meso ami. Kabiji kwajinga kwatalala, kabiji Najinga pepi kunshiiya. Kabiji ponse ponse pansi pajinga mabebe, ne amiwa najinga kwakubula kwabilo; kasa ngeseka awe kitofu mucheche wakala kwambuka, muyengo wakitofu wajinga peulu yakyo. Kabiji Naubiletu... Meda ne Amiwa popo twisongweletu. Kabiji Naesekelenga, kunyi yakala yajinga yanzoba kabiji kechi yakonsheshe kwambuka ne, kabiji Naikale monka mwa, Nalangulukile mba, “Oo, ami! Nsakwikyeseka ne jikwabo.” Nailenga ku kinto, kabiji kupupushila awa kitofu wakala *byobya*. Kabiji Naambwile waileshi, kabiji aye watatwile kwimba, “Ere wajikufuma munzubo yobe lukeelo luno, bushe waji kulangulukapo kulomba,” Amiwa naponejiletu pansi, “mu Jizhina ja Kilishitu Mupulushi wetu, nobe Jikebo leelo?” Oo, byo Natemwa kuteleka yewa mwanamukazhi!

¹⁷² Kimye Amiwa kyo nkabuka mukola kimye kimo, Naketekela Amiwa kamumvwa Mrs. Cadle waikala popa. Anweba mwayuka, Amiwa kimye kyonse nguba kipang’ano. Kululwe lubaji lwa mukola, kuji Kinchi kya mazhamatamba, mwayukatu, Kinchi kya Bumi; kabiji kulubaji lukwabo lwa mukola, kuji kwaaya wa ba Malaika wimba mute ne bufuku, mambo kechi kujipo bufuku kokwa ne, kwimbatu juba jonse, mwamona. Amiwa kekala na kifulo kabiji kekala kunyuma na kutelekako. Naketekela Amiwa nkomvwa Mrs. Cadle kokwa kasa abena kwimba.

¹⁷³ Lesa apeshe mulongo wetu. Nalubako jizhina janji. Jojika, mulongo? [Aye mulongo waamba mba, “Ned Woolman.”—Waku.] Mulongo Ned Woolman usa kwimwimbilako pano. Mulongo Woolman, tuji nalusekelo bufuku buno. [Mulongo Woolman waimba *Akyu Kipwilo Kya Mumuchima Wami.*]

WA KUTANGIJILA KDE62-1014E
(A Guide)

Ino Mbila na Mulongo William Marrion Branham, yalupwilwe patanshi mu Kizungu pa Mulungu mabaanga, Tundwe 14, 1962, ku Branham Tabernacle ku Jeffersonville, Indiana, U.S.A., byafumishiwa pa tepu ukwata ne kufyatula kabiji bya nembwya mu Kizungu kwa kubulwa kupimpulwa. Ino ntuntulwilo muki Kaonde ya nembelwe ne kusampanya na ba Voice Of God Recordings.

KAONDE

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Kayukilo ka kuvuzha

Luusa lonse luji kubene. Awe buuku mwakonsha ku mupulita ku kya kupulitako kya pa nzubo pakuuba mba anweba bene mwakonsha kumwingijisha nangwa kupaanwa, kyatuutu, nobe jishinda ja kunsampwilamo Mambo awama a Yesu Kilishitu. Awe buuku kechi wakupotesha ne, kulengamo avula, kutumwa palubesha, kufiwa mu makopyuta, kututululwa mu milaka ikwabo ne, nangwa kwingijisha mukumwenamo mali kwakubula kuswisha kwanembwa kufuma kuba Voice Of God Recordings®.

Pakukeba kuyukilapo bikwabo nangwatu mabuuku akwabo, mwane tumai pa:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org